

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра

студентки Пашковської Катерини Леонідівни

академічної групи 073-19-1

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Обґрунтування управлінських рішень у сфері виробничої діяльності підприємства (за матеріалами АТ «Кохавинська паперова фабрика»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Саннікова С.Ф.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Саннікова С.Ф.			

Дніпро
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.

(підпис)

« 01 » травня 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавра

студентці Пашковській К.Л. академічної групи 073-19-1спеціальності 073 Менеджментна тему Обґрунтування управлінських рішень у сфері виробничої діяльності підприємства (за матеріалами АТ «Кохавинська паперова фабрика»)затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 02 травня 2023 р. №314-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретичний	Теоретичні основи управління виробничою діяльністю підприємства	01.05.2023 р. – 11.05.2023 р.
Аналітичний	Аналіз результатів діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика»	12.05.2023 р. – 26.05.2023 р.
Рекомендаційний	Обґрунтування управлінських рішень у сфері виробничої діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика»	27.05.2023 р.– 09.06.2023 р.

Завдання видано_____ Саннікова С.Ф.
(підпис керівника)**Дата видачі** « 01 » травня 2023 року**Дата подання до екзаменаційної комісії** « 12 » червня 2023 року**Прийнято до виконання**_____ Пашковська К.Л.
(підпис студентки)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра
студентки групи 073-19-1
НТУ «Дніпровська політехніка»
Пашковської Катерини Леонідівни

на тему: Обґрунтування управлінських рішень у сфері виробничої діяльності підприємства (за матеріалами АТ «Кохавинська паперова фабрика»)

ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ, ВИТРАТИ, ДОХІД, ПРИБУТКОВІСТЬ, УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Структура роботи: 91 сторінка комп'ютерного тексту; 25 рисунків; 30 таблиць; 32 джерела посилання.

Об'єкт розроблення – процес управління виробничою діяльністю підприємства АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка управлінських рішень щодо підвищення ефективності виробничої діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Основні результати кваліфікаційної роботи бакалавра полягають у такому: вивчено теоретичні основи управління виробничою діяльністю підприємства; надано інформацію про АТ «Кохавинська паперова фабрика»; проаналізовано результати виробничо-господарської діяльності; здійснено аналіз необоротних і оборотних активів; проаналізовано фінансові результати і прибутковість підприємства; обґрунтовано управлінські рішення у сфері виробничої діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Методи дослідження – методи теоретичного узагальнення та критичного аналізу, методи горизонтального і вертикального аналізу, техніко-економічного і економіко-статистичного аналізу, графічного і табличного аналізу.

Результати кваліфікаційної роботи бакалавра рекомендовані для використання у виробничій діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика» з метою підвищення її ефективності.

Сфера застосування – це процес управління виробничою діяльністю підприємства.

Економічна ефективність реалізації запропонованих управлінських рішень полягає у збільшенні прибутку від реалізації продукції на 7650 тис. грн. в результаті розширення кольорової гами туалетного паперу і паперових рушників, зменшенні собівартості продукції на 2205 тис. грн. в результаті зміни країни постачальника макулатури, зменшенні витрат на електроенергію на 212 тис. грн. в результаті впровадження енергозберігаючого обладнання. Загальний ефект складе 10067 тис. грн.

Значимість роботи – одержані у кваліфікаційній роботі результати можуть бути використані у виробничій діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика» з метою підвищення її ефективності.

ABSTRACT

of qualification paper for the Bachelor's degree
by the student of the academic group 073-19-1
Dnipro University of Technology
Pashkovska Kateryna Leonidivna

Title: Substantiation of management decisions in the field of production activity of the enterprise (based on the materials of JSC "Kokhavyn Paper Factory")

PRODUCTION ACTIVITY, COSTS, INCOME, PROFITABILITY,
MANAGEMENT DECISIONS, FINANCIAL RESULTS

Structure: 91 printed pages; 25 figures; 30 tables; 32 references.

Object of development is the process of managing the production activities of the enterprise JSC "Kokhavyn Paper Factory".

The aim of the paper is the theoretical substantiation and development of management decisions for increasing the efficiency of production activity of the enterprise JSC "Kokhavyn Paper Factory".

The main findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are as follows: the theoretical foundations of management of production activity of the enterprise are studied; the information about JSC "Kokhavyn Paper Factory" is provided; the results of production and economic activity are analyzed; the analysis of non-current and current assets is carried out; the financial results and profitability of the enterprise are analyzed; management decisions in the field of production activity of JSC "Kokhavyn Paper Factory" are substantiated.

Research methods – methods of theoretical generalization and critical analysis, methods of horizontal and vertical analysis, technical and economic analysis, economic and statistical analysis, graphical and tabular analysis.

The findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are recommended for use in the production activities of JSC "Kokhavyn Paper Factory" in order to increase its efficiency.

Application is the process of managing the production activities of the enterprise.

Economic efficiency of the implementation of the proposed management decisions consists in increasing the profit from the sale of products by 7650 thousand UAH as a result of expanding the color range of toilet paper and paper towels, reducing the cost of production by 2205 thousand UAH as a result of changing the country supplier of the waste paper, reducing electricity costs by 212 thousand UAH as a result of the implementation of energy saving equipment. The total effect will be 10067 thousand UAH.

The value of the research – the results obtained in the qualification work can be used in the production activities of JSC "Kokhavyn Paper Factory" in order to increase its efficiency.

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ.....	4
1 Теоретичні основи управління виробничою діяльністю підприємства.....	6
1.1 Виробнича діяльність підприємства та її ефективність.....	6
1.2 Напрями покращення управління виробничою діяльністю підприємства.....	10
2 Аналіз результатів діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	21
2.1 Інформація про АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	21
2.2 Аналіз основних результатів виробничо-господарської діяльності підприємства.....	29
2.3 Аналіз витрат підприємства.....	37
2.4 Аналіз необоротних активів АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	46
2.5 Аналіз оборотних активів підприємства.....	52
2.6 Аналіз капіталу і майна АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	58
2.7 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.....	63
2.8 Аналіз прибутковості підприємства.....	64
3 Обґрунтування управлінських рішень у сфері виробничої діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	70
3.1 Обґрунтування заходів з підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства.....	70
3.2 Вплив запропонованих заходів на основні результати діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	81
Висновки.....	84
Перелік джерел посилання.....	88

ВСТУП

Сучасні складні економічні і політичні відносини, в яких працює вітчизняний бізнес, потребують неабияких умінь і навичок у прийнятті управлінських рішень для виживання підприємств в теперішніх умовах функціонування ринкового середовища. Стабільне господарювання вимагає ефективного управління виробничою діяльністю, здійснюваного на основі результатів маркетингових досліджень зовнішнього конкурентного середовища. Визначення ніші ринку, кола зацікавлених споживачів, умов збуту, особливостей попиту на продукцію дозволяє розробити таку виробничу програму, яка забезпечить ефективну реалізацію виготовлених товарів. Важливим аспектом ефективної виробничої діяльності та випуску якісної і конкурентоспроможної продукції є удосконалення техніко-технологічної бази підприємства. Велику роль в досягненні ефективності виробництва відіграє ефективне управління формуванням, розміщенням і використанням ресурсів підприємства. Основою ефективної виробничої діяльності є раціональне використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, застосування високопродуктивної техніки, технології та використання сучасних методів організації виробництва. Пошук резервів виробничої діяльності дозволяє підвищити ефективність функціонування суб'єкта господарювання.

Ефективне управління виробничою діяльністю підприємств набуває дуже важливого значення в умовах конкурентних відносин, так як сприяє отриманню та збільшенню прибутку, підвищенню прибутковості, тому обрана тема кваліфікаційної роботи актуальна у сучасних умовах господарювання.

Об'єктом розроблення є процес управління виробничою діяльністю підприємства АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Предметом розроблення є теоретичні, методичні та практичні підходи до підвищення ефективності управління виробничою діяльністю підприємства.

Мета роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та розробці управлінських рішень щодо підвищення ефективності виробничої діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Для досягнення даної мети в роботі поставлено такі завдання:

- дослідити теоретичні основи управління виробничою діяльністю підприємства;
- надати інформацію про АТ «Кохавинська паперова фабрика» та проаналізувати результати його виробничо-господарської діяльності;
- проаналізувати витрати підприємства;
- здійснити аналіз необоротних активів АТ «Кохавинська паперова фабрика»;
- проаналізувати оборотні активи підприємства;
- провести аналіз капіталу, майна та фінансових результатів діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика»;
- проаналізувати прибутковість підприємства;
- обґрунтувати управлінські рішення у сфері виробничої діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика».

У процесі виконання кваліфікаційної роботи застосовано методи теоретичного узагальнення та критичного аналізу, методи горизонтального і вертикального аналізу, техніко-економічного і економіко-статистичного аналізу, графічного і табличного аналізу.

В роботі здійснено дослідження наукових праць вчених економістів за обраною темою на основі вивчення джерел в періодичних виданнях та ресурсах Інтернет та проведено аналіз діяльності підприємства АТ «Кохавинська паперова фабрика» на основі його фінансової звітності.

Практична значущість результатів досліджень полягає в тому, що запропоновані управлінські рішення щодо підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства можуть бути застосовані у практичній роботі АТ «Кохавинська паперова фабрика».

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Виробнича діяльність підприємства та її ефективність

Виробнича діяльність підприємства здійснюється з метою одержання прибутку. Дослідження даного напрямку господарської діяльності дає змогу вчасно виявляти негативні тенденції на підприємствах. Аналіз результатів виробничої діяльності є основою для прийняття ефективних управлінських рішень і визначення стратегічних та тактичних цілей, а також є базою для оптимізації структури і обсягів виробництва та підвищення ефективності роботи підприємства в цілому.

Виробнича діяльність – це сукупність дій працівників із застосуванням засобів праці, направлених на перетворення ресурсів в готову продукцію, що включають в себе зміну форми, змісту, структури різних видів сировини та матеріалів [1, с. 78].

Ефективність виробничої діяльності є оцінкою діяльності виробництва щодо розподілу та переробки ресурсів з метою випуску продукції, її можна визначити як відношення результатів до ресурсів.

Ефективність – це співвідношення між обсягом виробництва продукції і необхідними для її виготовлення ресурсами. Ефективність підприємства являє собою комплексну оцінку кінцевих результатів використання основних і оборотних засобів, трудових і фінансових ресурсів та нематеріальних активів за певний період часу [2, с. 70].

Економічна ефективність охоплює проблему «затрати-випуск», інакше кажучи, вона характеризує зв'язок між кількістю економічних ресурсів (факторів виробництва) і кількістю отриманих в результаті виробництва продуктів і послуг. Вона відображає результативність виробництва. Чим більша кількість продукції отримується від використаних ресурсів, тим

вищою вважається ефективність виробництва. При цьому виготовлений продукт, який є результатом виробництва, повинен відповідати суспільним вимогам, реальному платоспроможному попиту, що є співвідношенням між ціною продукції та його обсягом, який споживачі хочуть і можуть купити за такою ціною [3, с. 208].

Слід зазначити, що на сьогодні не існує єдиного узагальнювального показника для визначення економічної ефективності виробничої діяльності підприємства. В більшості випадків така оцінка ґрунтується на використанні системи взаємопов'язаних показників, яка включає такі групи:

- узагальнюючі показники ефективності виробничої діяльності підприємств;

- показники ефективності використання виробничих основних засобів і оборотних активів;

- показники ефективності використання фінансових коштів (оборотних коштів і капітальних вкладень);

- показники ефективності використання трудових та інших ресурсів [4, с. 80].

Ефективність виробничої діяльності підприємства є узагальнюючою оцінкою ефективності використання трудових та матеріальних ресурсів. Основу оцінки ефективності виробничої діяльності становлять показники рентабельності активів, власного капіталу, інвестованого капіталу, продукції, операційної діяльності. Показники, що характеризують ефективність використання окремих видів ресурсів, дають змогу оцінити використання окремого ресурсу. Доцільно аналізувати їх динаміку, а не абсолютний рівень, важливими серед них є показники рентабельності основних та оборотних засобів. Показниками ефективності використання основних засобів є: віддача основних засобів; рентабельність основних засобів. Оцінюючи ефективність виробничої діяльності підприємства доцільно приділити особливу увагу таким показникам ефективності використання основних засобів як «фондовіддача», «фондомісткість» та «фондоозброєність». Показники ефективності

використання трудових ресурсів визначаються як відношення обсягу реалізованої продукції чи товарообороту, чи ефекту у вигляді прибутку, до середньої чисельності працівників чи суми затрат на оплату праці всіх працівників. Найважливішими показниками ефективності використання трудових ресурсів є: виробіток; трудомісткість; продуктивність [5].

Чинники, що приймаються до уваги при здійсненні виробничої діяльності: близькість до джерел сировини, енергетичних, водних ресурсів; наявність розвиненої транспортної розв'язки (автомагістралей, залізничного, повітряного сполучення); споживчий попит; масштабність виробництва; широта номенклатури виробленої продукції; маса і розмір виробів; трудомісткість процесу; спеціалізація і кооперування [6, с. 56].

Можна при прогнозуванні ефективності виробничої діяльності використовувати економіко-математичну модель підприємства з двофакторною мультиплікативною виробничою функцією, що дозволяє розраховувати динаміку його розвитку в залежності від затрат на розвиток основних виробничих фондів та оплати праці. За цих умов вирішується задача виконання чисельного аналізу залежності динаміки розвитку підприємства від основних параметрів виробництва [7, с. 499].

Приймаючи виробничо-господарське підприємство, в якості інформаційної моделі, яка повинна відповідати певним вимогам (як функціональним так не функціональним), можна будувати прогнози, покращуючи організаційно-економічний механізм їх побудови [8, с. 10].

В процесі діяльності підприємств відбуваються кількісні та якісні зміни, оцінювання яких доцільно здійснювати за допомогою відповідних показників складових результативності. Результативний прояв функціонування підприємств полягає в реалізації кількісних і якісних змін, забезпеченні їхньої спроможності протидіяти негативним впливам зовнішнього середовища та підвищенні життєздатності та конкурентоспроможності [9, с. 176]. Кількісні і якісні зміни, що протікають в процесі виробничої діяльності проявляються у трансформації сировини і матеріалів, енергії та інших ресурсів в готову

продукцію. Покращення виробничої діяльності пов'язане з удосконаленням процесів кількісних та якісних змін.

Схема системи управління ефективністю виробництва заснована на реалізації функцій менеджменту і представлена на рисунку 1.1.

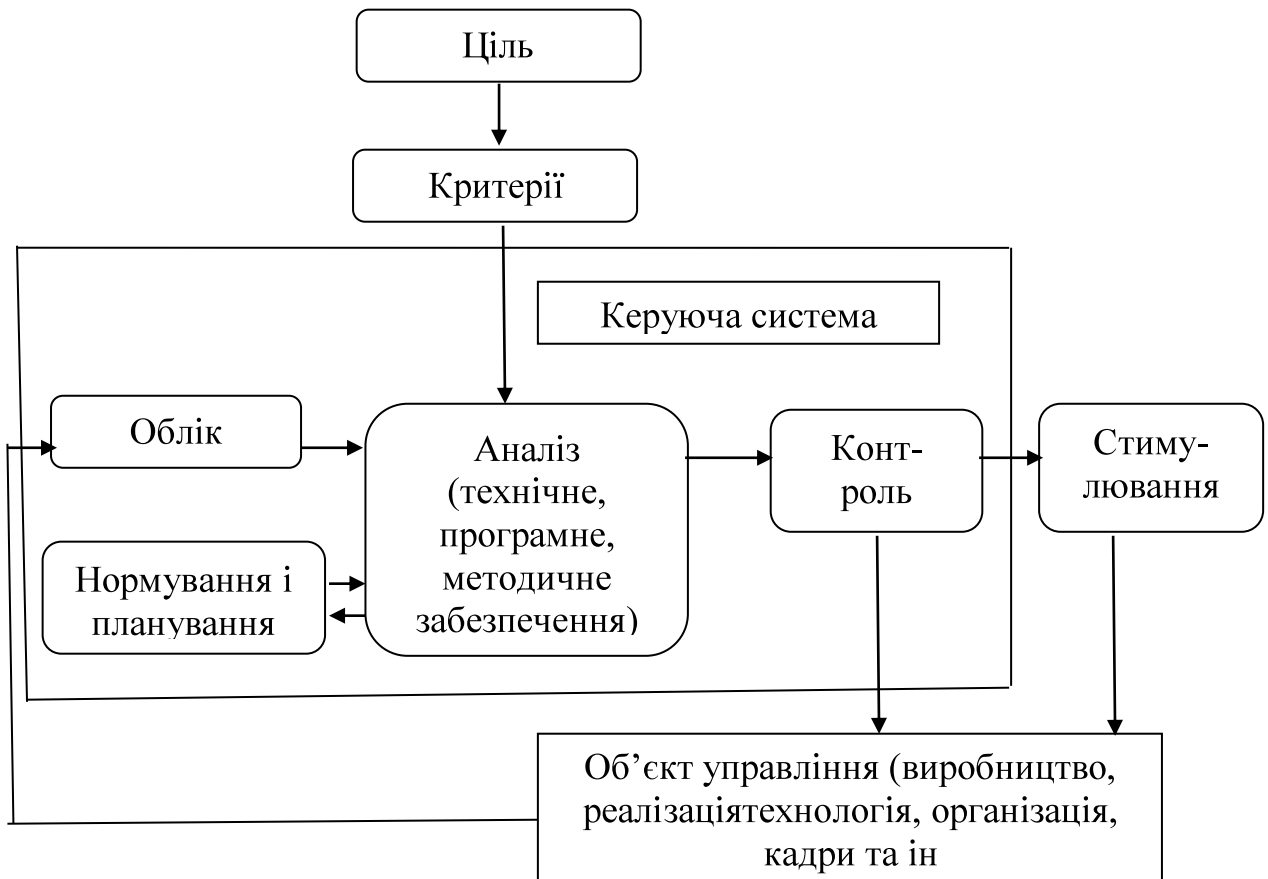

Рисунок 1.1 – Схема системи керування ефективністю виробництва

Контроль ефективності використання ресурсів – вплив на об'єкт керування з метою ліквідації його відхилень від заданого напрямку.

Моральне і матеріальне стимулювання забезпечує збіг мети системи й інтересів окремих виконавців. Методичне, програмне, технічне забезпечення створює успішне й ефектне функціонування самої системи. Управлінські рішення і дії повинні бути засновані на точних розрахунках, глибокому і всебічному економічному аналізі. Вони повинні бути науково обґрунтованими, мотивованими, оптимальними.

Управління діяльністю підприємства, в тому числі виробничою, повинно бути результативним. Теоретико–методичне забезпечення проведення оцінки результативності управління передбачає визначення методики оцінки, інформаційне забезпечення здійснення оцінки, обґрунтування основних принципів оцінки, вибір критеріїв результативності управління, визначення груп показників результативності, встановлення нормативних значень показників, обґрунтування загального показника результативності управління, оцінка показників результативності управління (визначення фактичних показників результативності управління і їх порівняння з нормативними значеннями), визначення загального показника результативності управління та порівняння його з нормативним значенням, узагальнення висновків щодо результативності управління та обґрунтування пропозицій щодо її підвищення [10, с. 139].

Упровадження нових інформаційних технологій на підприємствах різних галузей для автоматизації оперативного й управлінського обліку підвищує рівень обґрунтування управлінських рішень. Зазвичай застосовуються інтегровані інформаційні системи, які задовольняють вимоги галузі й поєднують широкі функціональні можливості з гнучким налаштуванням для вітчизняних промислових підприємств [11].

1.2 Напрями покращення управління виробничою діяльністю підприємства

Для будь-якого господарюючого суб'єкта надважливим завданням постає питання покращення управління виробничою діяльністю з метою підвищення її ефективності.

Для підвищення ефективності виробничої діяльності необхідне:

а) раціональне управління матеріалами з метою зменшення використання сировини, матеріалів, енергії та інших ресурсів шляхом

упровадження мало відхідних і безвідхідних технологій, збільшення виходу корисної продукції чи енергії з одиниці використаного матеріалу;

б) застосування технологічних нововведень, особливо сучасних форм автоматизації й інформаційних технологій;

в) покращення використання устаткування, підвищення його продуктивності, застосування належної організації ремонтно-технічного обслуговування, оптимальних термінів експлуатації, забезпечення необхідної пропорційності в пропускній можливості технологічно зв'язаних груп, чітке планування завантаження в часі, підвищення змінності роботи та ін.;

г) підвищення продуктивності праці завдяки використанню сучасних методів, технік, стимулюванню особистої майстерності, знань, старанного відношення до роботи;

д) дотримання відповідності виробів потребам ринку [12].

Позитивно зарекомендувала себе методика застосування регресійного аналізу при з'ясуванні причин невиконання запланованих заходів та оцінки пріоритетності зон управління за використання процесно-орієнтованого бюджетування, яка дозволяє визначити найбільш впливові фактори на кінцеві результати реалізації стратегічних цілей.

Створення цінності – ключове питання багатьох підходів до вдосконалення управління підприємством, зокрема: управління якістю, процесно-орієнтованими витратами, запасами «точно в строк», часом, реінжиніринг бізнес-процесів, тощо. Ідея ціннісного підходу – покращення конкретних показників діяльності з трансформацією в додану цінність для підприємства, який здійснюється постійно з вирішенням завдань стосовно збільшення темпів нарощування продажів, освоєння та зростання ринкової долі; має бути стійким та оптимізувати діяльність організації. Впровадження бюджетного управління виробничою діяльністю при реалізації стратегії розвитку підприємства обумовлене наступним: стабільне зростання прибутку протягом тривалого періоду створює додану вартість, виступає джерелом капітальних вкладень для здійснення модернізації, нового будівництва,

придбання сучасних основних засобів, поповнення нематеріальних активів тощо; збільшення темпів зростання продажів сприяє створенню цінності через виробництво нових або вдосконалених продуктів для задоволення обсягів та рівня потреб; зростання показників прибутковості – найочевидніший спосіб нарощування доданої вартості за рахунок збільшення обсягів виробництва та збуту за скорочення витрат [13, с. 163].

Актуальним є покращення виробничої діяльності на інноваційних засадах. Відповідно в основі ефективної виробничої діяльності підприємства лежить науково-технічний та інноваційний розвиток. Для оцінювання інноваційного рівня розвитку виробничої діяльності визначаються:

- потреба підприємства в науково-технічних розробках;
- структура витрат, понесених на інноваційну діяльність;
- структура трудового потенціалу, що задіяний у інноваційній діяльності;
- рівень відповідності інноваційного потенціалу інноваційним потребам підприємства;
- стан можливостей підприємства до прискорення інноваційного розвитку.

Кінцевим результатом виробничої діяльності є одержання підприємством певного ступеня ефективності. Інтегральна ефективність виробничої діяльності з урахуванням інноваційного розвитку враховує такі види ефектів: економічний, ресурсний, науково-технічний, інтелектуальний, екологічний, бюджетний, соціальний [14].

При цьому основними показниками оцінювання науково-технічного розвитку виробництва є: рівень автоматизації та механізації технологічних процесів; ступінь продуктивності техніки; якість сировини; рівень комплексності та ефективності технологій; рівень раціонального використання ресурсів; ступінь поліпшення умов праці; рівень безпеки і зручності у експлуатації; рівень забезпеченості охорони навколишнього середовища [15, с. 52].

Для вдосконалення виробничої діяльності підприємства з урахуванням інноваційного підходу його керівництву необхідно приймати рішення, на що саме направляти ресурси: на оновлення обладнання, покращення якості, зменшення часу простоїв, а також, на якій стадії та з якою періодичністю оцінювати ефективність виробничого процесу. При цьому слід враховувати обмеження, яке є точкою опори усього виробничого процесу. Такий підхід дає змогу найоптимальніше розподіляти ресурси підприємства. Доцільним є застосування «теорії обмежень» як методу для виявлення найважливіших лімітуючих чинників (обмежень), які виникають у процесі досягнення мети, а також їх систематичне усунення в результаті застосування новітніх технологій і методів організації виробництва до того часу, доки обмеження не перестане бути лімітуючим чинником виробничого процесу. Після цього у виробничому процесі повинно бути ідентифіковане та усунуте нове обмеження («вузьке місце»).

Індикатори виявлення «вузьких місць» у виробничому процесі представлені у таблиці 1.1.

Дана робота проводиться для виявлення ділянки обладнання, яка гальмує пропускну спроможність відповідної виробничої ділянки. Важливим чинником інноваційного наповнення організації виробництва є застосування методу загальної ефективності обладнання. Для більшості підприємств індикатором продуктивності виробництва є показник загальної ефективності обладнання. Слід застосовувати систему аналізу загальної ефективності роботи обладнання, призначену для контролю та підвищення ефективності виробництва, що ґрунтується на вимірюванні і обробленні конкретних виробничих показників [16, с. 42-43].

Найбільші конкурентні переваги отримують підприємства, якщо впроваджують технологічні інновації. Технологічні нововведення суттєво впливають на ефективність діяльності підприємства у цілому, у тому числі на його виробничу діяльність, зумовлюючи при цьому зміни в усіх сферах функціонування та задіюючи всі види ресурсів.

Таблиця 1.1 – Індикатори виявлення «вузьких місць» у виробничому процесі

Індикатор оцінки	Сутнісна характеристика обмеження
Незавершені роботи	Увагу повинно привернути велике скупчення «роботи в процесі» на виробничій площі, безпосередньо перед обмеженнями часто накопичується робочий інвентар
Робота диспетчерів	Необхідно звернути увагу на ділянки, де найчастіше залучені диспетчери виробничих процесів. Часто на таких ділянках необхідна їхня посилена увага для гарантії того, що критичні замовлення будуть вчасно завершені
Завантаження обладнання	Необхідно зібрати дані щодо продуктивності роботи устаткування для того, щоб визначити, яке обладнання має найдовшу середню тривалість операційного функціонування та є завантаженим найбільше. На таких ділянках найчастіше виникатиме потреба управління через унікальні поєднання критичності і проблем
Оператори виробництва	Потрібно опитати операторів, де, на їхню думку, обладнання не справляється з виконанням завдань. Потрібно проаналізувати роботу саме цього обладнання та запропонувати заходи щодо покращення його роботи

Ефективність процесу технологічного оновлення виробництва підприємств як складника їх інноваційного розвитку характеризується двома групами показників: загальними показниками ефективності виробничої діяльності підприємства та показниками ефективності управління виробництвом [17, с. 72]. Використання технологічних інновацій у виробничій сфері дозволяє значно підвищити ефективність діяльності.

Для підвищення ефективності виробничої діяльності підприємств на засадах реалізації інновацій необхідно забезпечити якісний процес управління

інноваційними ризиками, який полягає не в повному їх виключенні, а у визначенні допустимих меж, що дозволить мінімізувати негативні наслідки настання ризикової події. Механізм з управління інноваційними ризиками вимагає від менеджерів високого рівня компетентності, швидкого реагування на можливі сценарії розвитку подій, досвіду, значних затрат енергії [18, с. 107].

Мінімізація ризиків – це один з аспектів забезпечення економічної безпеки підприємства. До об'єктів механізму забезпечення економічної безпеки підприємства відносяться:

а) напрями діяльності підприємства (постачальна, виробнича, управлінська, комерційна);

б) майно і ресурси (матеріально-технічні, фінансові, інтелектуальні, інформаційні);

в) персонал, різні структурні підрозділи, служби та ін. [19, с. 66]. Відповідно у виробничій сфері для забезпечення безпеки і мінімізації ризиків необхідне ефективне функціонування всіх її складових: техніко-технологічної, управлінської, інформаційної та ін.

Гарні перспективи показав стратегічний підхід до управління виробничою діяльністю. Виробнича стратегія розглядається як функціональна стратегія, яка забезпечує досягнення певних рівнів розвитку виробництва (за обсягами, номенклатурою, якістю, ефективністю, технологією) відповідно до вимог корпоративної, конкурентних і функціональних стратегій, особливо маркетингової. Виробнича стратегія вирішує низку питань, пов'язаних із необхідними для досягнення бажаного обсягу виробництва потужностями, потребами в закупівлі обладнання, вдосконаленням організації процесів основного і допоміжного виробництв, регулюванням поставок сировинно-матеріальних ресурсів та готової продукції, інвестиційними потребами. У сукупності виробничу стратегію слід розглядати як довгостроковий план дій, спрямований на оптимальне використання виробничих потужностей підприємства та отримання максимального результату, тим самим формуючи стратегічну конкурентну перевагу [20, с. 222].

З метою налагодження виробничого процесу підприємства і його успішного функціонування слід застосовувати виробничу стратегію. Основними альтернативними стратегіями виробництва є:

- 1) повне задоволення попиту – підприємство виробляє стільки продукції, скільки вимагає ринок у певний період часу;
- 2) виробництво продукції з орієнтацією на середньостатистичний попит;
- 3) виробництво з урахуванням реального мінімального попиту;
- 4) використання наявного виробничого потенціалу – виробництво товарів на діючому виробництві; модернізація виробництва; технічне переозброєння виробництва; реконструкція виробництва;
- 5) створення нового виробництва;
- 6) зміни в технологічному процесі – нові методи виготовлення продукції, нові сировина та матеріали, тощо.

Конкретизуються виробничі стратегії в операційних стратегіях. Своїм змістом виробничі стратегії спрямовані на управління виробничими процесами, забезпечення якості товарів і послуг, розвиток виробничих потужностей, досягнення лідерства за витратами [21, с. 243].

Застосування виробничої стратегії необхідне для довгострокового розвитку підприємства. Виробнича стратегія, будучи визначальною складовою загальної стратегії розвитку, спрямована на найкраще використання усіх виробничих потужностей для досягнення стратегічної конкурентної переваги. Така стратегія тісно пов'язана з іншими видами діяльності промислового підприємства: (маркетинговою, фінансовою, інноваційною, інвестиційною діяльністю, діяльністю персоналу), які створюють умови для оновлення та подальшого розвитку виробництва. Рівень виробництва значною мірою формує конкурентну позицію і, навпаки, ринкові чинники впливають на зміст та характеристики виробничих стратегій. Таким чином, при розробці виробничої стратегії виходять із можливих та доцільних для підприємства конкурентних переваг: «низька ціна продукту»; «висока якість продукту»; «негайне реагування підприємства на зміни вимог ринку»;

«домінування підприємства у вузькій ринковій ніші»; «присутність підприємства на різних ринках». У контексті визначених конкурентних переваг, виробничі стратегії поділяють на види за пріоритетами функціонування операційної системи. При цьому вирізняють традиційні виробничі стратегії (мета яких полягає у зведенні до мінімуму витрат чи модифікацію виробів та розвиток гнучкості операційної системи з розширення номенклатури, асортименту або зміни обсягу випуску) [22, с. 116-117]. Не відмовляючись від них, велика кількість підприємств приймає сьогодні нові стратегії, які засновані на якості та часі (розвиток якості бізнес-процесів, продукції або послуг; мінімізація часу виконання замовлень клієнтів) (рисунок 1.2).

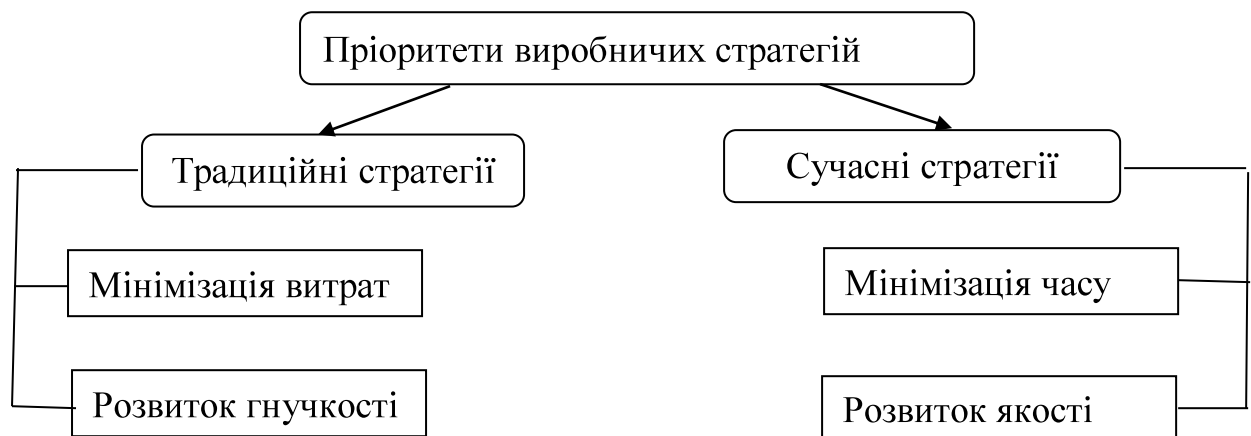

Рисунок 1.2 – Пріоритети виробничих стратегій промислових підприємств [23, с. 134]

Стратегічне управління спирається на людський потенціал як основу організації і орієнтує виробничу діяльність на запити споживачів, гнучко реагує і проводить своєчасні зміни в організації, що відповідають виклику з боку оточення і дозволяють отримувати конкурентні переваги, що в сукупності дає можливість компанії вижити в довгостроковій перспективі, досягаючи при цьому своїх цілей. Значний ефект дає застосування інноваційних стратегій, які дозволять професійно підійти до вибору вірного

довготривалого інноваційного напрямку та вирішити стратегічне питання: який тип інноваційної стратегії необхідний для підприємства з урахуванням внутрішнього та зовнішнього середовища [24, с. 163].

Скоординоване та послідовне проходження етапів стратегічного управління інноваціями, таких як: встановлення цілей і завдань інноваційного проєкту, розробка комплексу заходів, встановлення оптимального шляху реалізації, вибір стратегічних напрямів і форм інноваційної діяльності та напрямків формування інноваційних ресурсів підприємства, конкретизація термінів впровадження і визначення ефективності інноваційного проєкту, дає змогу забезпечити досягнення довгострокових стратегічних результатів безпосередньо через інноваційний процес, висвітлюючи як концептуально-підприємницькі, так і організаційні аспекти перспективного розвитку виробничої та інших видів діяльності промислового підприємства [25, с. 188].

Основними напрямками покращення управління економічною ефективністю виробничої діяльності підприємств є підвищення кваліфікації управлінського персоналу, вдосконалення організаційної структури управління на підприємстві, раціональне управління наявними ресурсами та їх використання, раціональне використання цінової політики; створення більш комфортних умов праці, більш точне планування діяльності та розвитку підприємства з урахуванням усіх можливих подій. Основна рушійна сила підприємства – це її персонал. В свою чергу для покращення роботи персоналу необхідне: удосконалення системи контролю за використанням робочого часу; бізнес-стажування, обмін досвідом; вибір форми та системи оплати праці, яка підходить даному підприємству; підвищення ефективності праці через систему преміювання [26, с. 28].

В управлінні виробничою діяльністю і пошуку резервів підвищення її ефективності доцільним є врахування виробничого потенціалу підприємства. Економічний потенціал будь-якого підприємства є складом його ресурсів, а саме трудових, матеріальних, фінансових та інших, наявних у розпорядженні

організації для виробництва запланованих робіт і послуг. Стан економічного потенціалу підприємства характеризують такі чинники і показники:

- обсяг і якість виробничих ресурсів, чисельність промислово-виробничого персоналу, склад основних виробничих фондів, величина оборотних фондів та матеріальних запасів, наявність фінансових ресурсів та нематеріальних активів, використання патентів, ліцензій, технологій, інформації;

- здатність персоналу підприємства до професійної діяльності у всіх сферах виробництва і на всіх рівнях управління;

- фінансовий стан підприємства, рівень поточної платіжної здібності і ліквідності, зовнішня і внутрішня заборгованість, ступінь кредитоспроможності;

- стан наукової, творчої, раціоналізаторської та інноваційної діяльності, здатність до оновлення виробництва і зміни діючої технології;

- інформаційне забезпечення маркетингової, проектної, фінансової діяльності, якість використовуваної інформації, ступінь її обґрунтованості і достовірності.

Знання виробничого потенціалу підприємства необхідне для виявлення витрат виробничих ресурсів (величин його елементів), потрібних для оптимізації темпів і пропорцій розвитку, визначення напрямів інвестиційної політики. Величина виробничого потенціалу є характеристикою матеріальних умов оновлення продукції і підвищення її якості, а також може бути основою для прогнозування обсягів промислового виробництва. Уявлення про величину виробничого потенціалу підприємства та окремих його елементів дає змогу певною мірою управляти характеристиками потенціалу, в результаті чого виникає можливість цілеспрямованого впливу на віддачу виробничих ресурсів [27, с. 189].

Знання виробничого потенціалу може бути корисним і у разі збиткової діяльності підприємств для відновлення ефективності виробництва, в цьому випадку доцільно застосовувати комплексний підхід, який включає оцінку

інвестиційної привабливості підприємства, визначення виробничого потенціалу, визначення можливості переходу на беззбитковий режим [28].

Важливим є удосконалено системи інформаційного забезпечення управління діяльністю підприємства, яке дає змогу підвищити результативність роботи, покращити господарську діяльність; це досягається шляхом оптимізації інформаційного забезпечення, налагодження обміну інформацією між підрозділами, впровадження інноваційних технологій, забезпечення інформацією процесу управління діяльністю та злагодженості роботи керівництва [29, с. 85].

В умовах стрімкого розвитку інновацій та технологій ключового значення набуває цифровізація діючих бізнес-процесів, які вважаються «точками зростання» бізнесу. При цьому перехід від простого використання технологій до трансформації бізнесу необхідно здійснювати через інтегрування активності у сфері технологій передового цифрового виробництва і креативного керівництва, що називають «цифровою зрілістю» [30, с. 66].

Таким чином, сучасне управління виробничою діяльністю передбачає застосування стратегічного підходу, використання інновацій, покращення інформаційного забезпечення і цифровізацію бізнес-процесів.

2 АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ

АТ «КОХАВИНСЬКА ПАПЕРОВА ФАБРИКА»

2.1 Інформація про АТ «Кохавинська паперова фабрика»

Акціонерне товариство «Кохавинська паперова фабрика» – це підприємство з виробництва конкурентоздатної паперової продукції. АТ «Кохавинська паперова фабрика» розташовано у Львівській області за адресою: вул. Коновальця, буд. 6, смт. Гніздичів, Жидачівський р-н.

Підприємство засноване у 1995 році, але його історія розпочинається ще з 1938 року, коли був побудований Кохавинський целюлозно-паперовий комбінат, виробнича діяльність якого розпочалася з січня 1939 року. Комбінат тоді виробляв 2,5 т целюлози та 12 т паперу за добу. В період німецької окупації комбінат майже повністю був зруйнований, тому діяльність його відновилася лише в 1945 році. У середині 60-х років комбінат не тільки повністю забезпечував себе сульфатною целюлозою для випуску паперу, а й 47% загального випуску її направлялись на інші підприємства України. Підприємство тоді виробляло 80% шпагатного паперу по всьому союзу. У 1979 році Кохавинський комбінат ввійшов до складу Жидачівського целюлозно-паперового комбінату. Основними видами продукції тоді були шпагатний папір, обгортковий, основа для клеїльної стрічки, парафінований папір, целюлоза сульфатна, шнур паперовий.

У 1995 році відбулося від'єднання від Жидачівського ЦПК Кохавинської паперової фабрики.

26 грудня 1995 року наказом Фонду державного майна України у Львівській області Державне підприємство «Кохавинська паперова фабрика» було перетворено у ВАТ «Папірник Прикарпаття», статутом якого були такі види діяльності: випуск паперу, клеїльної стрічки, шпагатного паперу, товарів народного споживання.

У грудні 1996 року зборами акціонерів прийнято рішення про перейменування Відкритого акціонерного товариства «Папірник Прикарпаття» у Відкрите акціонерне товариство «Кохавинська паперова фабрика».

У 1997 року збори акціонерів прийняли рішення про реконструкцію папероробної машини. 14 грудня 1997 року запущено в дію машину по виготовленню туалетного паперу. У 1999 році придбали ще одну папероробну машину.

ВАТ «Кохавинська паперова фабрика» не має дочірніх підприємств, філій, представництв. Її господарська діяльність здійснюється згідно статуту, зареєстрованому Державним реєстратором Жидачівської районної державної адміністрації 24.04.2007 року за №13971050001000200.

У березні 2011 року на зборах акціонерів прийнято рішення про зміну типу акціонерного товариства з відкритого на публічне.

29 квітня 2020 року відбулася зміна типу акціонерного товариства з публічного на приватне і підприємство перейменовано з ПАТ «Кохавинська паперова фабрика» на АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Основні види економічної діяльності акціонерного товариства «Кохавинська паперова фабрика» – виробництво паперу та картону, виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення, нестационарна оптова торгівля, перевезення вантажним автомобільним транспортом. На теперішній час у АТ «Кохавинська паперова фабрика» проведено реконструкцію обладнання, встановлено нову котельню, збільшено асортимент продукції на товари санітарно-гігієнічного призначення, постійно проводяться роботи над розширенням виробництва, покращенням якості продукції та санітарних умов праці [31]. На підприємстві в середньому щодня виготовляється 328000 шт. рулонів, переробляється 135тон макулатури, виготовляється 108 тон основи.

Керівництво фабрики проявляє турботу про майбутні покоління, забезпечуючи збереження сприятливого навколишнього середовища.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» гарантує якість своєї продукції, відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO. Служба підтримки знаходить до кожного клієнта індивідуальний підхід, своєчасне реагування на зауваження та побажання.

Кохавинка – це продукт, що виготовляється з турботою про навколишнє середовище, про споживачів. Фабрика самостійно виробляє сировину для паперової продукції, контролюючи якість на кожному етапі. АТ «Кохавинська паперова фабрика» виготовляє продукцію на основі макулатури. Макулатура приймається у відповідності до вимог ДСТУ:3500:2019. Купується макулатура в основному в Україні, а також у Молдови, Словачії, Румунії та Польщі. Місячна потреба складає 300 тон.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» пропонує різноманітний асортимент продукції, який підходить навіть найвибагливішому покупцю. На фабриці працюють висококваліфіковані спеціалісти.

Продукція підприємства представлена папером-основою, туалетним папером, паперовими рушниками, серветками.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» пропонує широкий вибір різного асортименту туалетного паперу, рушників і серветок, які використовуються при відвідуванні торгово-розважальних центрів, в офісах, у медичних закладах та індустрії краси, у кейтерингу та у сфері HoReCa, на СТО та АЗС та інших закладах. Підприємство намагається, щоб кожен покупець обрав свій товар, адже продукція розрахована на різних споживачів.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» пропонує широкий вибір туалетного паперу, який є різного розміру, кольору. Він виготовляється з екологічно чистої сировини.

Асортимент туалетного паперу.

Туалетний папір «Економний» – це туалетний папір без втулки, виготовлений зі вторинної сировини з перфорацією. Його технічні характеристики: діаметр рулона – 90 мм, ширина стрічки – 90 мм, фасування в упаковці – 8 шт.

Папір туалетний Кохавинка Антисептичний – це туалетний папір з тисненням, має покращені мікробіологічні показники завдяки використанню антисептика в процесі виробництва, що забезпечує додатковий захист для споживача. Він ніжно-рожевого кольору, не має запаху, виготовлений з вторинної екологічно чистої сировини з додаванням дезінфікуючих засобів із широким спектром антимікробної активності. Технічні характеристики: діаметр рулона – 100 мм, ширина стрічки рулона – 90 мм, фасування – 8 шт.

Туалетний папір Кохавинка Класичний – це туалетний папір без втулки, виготовлений зі вторинної сировини з тисненням. Мільйони українців вже десятки років незмінно вважають його лідером у продукції «Кохавинка». Він має чудові поглинаючі властивості, розчиняється у воді. Технічні характеристики: діаметр рулона – 100 мм, ширина стрічки – 90 мм, фасування в упаковці – 8 шт.

Туалетний папір Кохавинка Велетень – це м'який туалетний папір з тисненням та перфорацією, виготовлений зі вторинної сировини, зручний та економний формат для тривалого користування, ідеально підходить для інтенсивного використання. Технічні характеристики: діаметр рулона – 190 мм, ширина стрічки – 90 мм, кількість відривів – 900, фасування в упаковці – 8 шт.

Туалетний папір Кохавинка Веселий розмір – це м'який туалетний папір з тисненням та перфорацією. Виготовлений із вторинної сировини, з втулкою, сірого кольору. Зручний та економний формат для тривалішого використання, ідеально підходить для інтенсивного використання. Технічні характеристики: діаметр рулона – 125 мм, ширина стрічки – 90 мм, кількість відривів – 460, фасування в упаковці – 9 шт.

Туалетний папір Mildi Premium Jambo – це м'який і ніжний на дотик туалетний папір з перфорацією, міцний та економний у використанні, виготовлений з екологічно чистих матеріалів, має збільшену довжину відриву для зручності, ідеально підходить для інтенсивного використання. Технічні

характеристики: діаметр рулона – 195 мм, ширина стрічки рулона – 90 мм, кількість відривів – 900, фасування – 8 шт. в упаковці.

Туалетний папір Mildi De Luxe Jambo – м'який і ніжний на дотик білий двошаровий міцний та шовковистий туалетний папір, виготовлений із екологічно чистих матеріалів, має збільшену довжину відриву для зручності. Ідеально підходить для інтенсивного використання. Технічні характеристики: діаметр рулона – 195 мм, ширина стрічки рулона – 90 мм, кількість відривів – 900, фасування – 8 шт. в упаковці.

Туалетний папір Mildi Premium Maxi – це м'який і ніжний на дотик туалетний папір з перфорацією, виготовлено з екологічно чистих матеріалів, міцний та економний у використанні, виготовлений із вторинної сировини, має збільшену довжину відриву для зручності. Технічні характеристики: діаметр рулона – 125 мм, ширина стрічки рулона – 90 мм, кількість відривів – 460, фасування – 9 шт. в упаковці.

Туалетний папір Mildi De Luxe Maxi – це особливо м'який і ніжний на дотик білий двошаровий туалетний папір, виготовлений з екологічно чистих матеріалів, відрізняється міцністю та шовковистістю, має збільшену довжину відриву для зручності, економний у використанні. Технічні характеристики: діаметр рулона – 65 мм, ширина стрічки рулона – 90 мм, кількість відривів – 230, фасування – 6 шт. в упаковці.

Асортимент паперових рушників.

Паперові рушники від АТ «Кохавинська паперова фабрика» додають більше комфорту і зручності у життя громадян. Паперові рушники мають широкий асортимент, який складається з різних розмірів та кольору. Навіть, найвибагливіший покупець зможе обрати для себе свій паперовий рушник.

Рушник паперовий на втулці – це міцний рушник паперовий на втулці з тисненням та перфорацією, виготовлений з екологічно чистої вторинної сировини. Технічні характеристики: діаметр рулона – 135 мм, ширина стрічки – 215 мм, кількість відривів – 520, фасування в упаковці – 6 шт.

Рушник паперовий Кохавинка – це міцний паперовий рушник з втулкою, виготовлений із вторинної сировини з тисненням та перфорацією, зберігає міцність у вологому стані, ідеально підходить для професійного (HoReCa) та домашнього використання. Технічні характеристики: діаметр рулона – 135, 200 мм, ширина стрічки – 215, 200 мм, кількість відривів – 600, 1050, фасування в упаковці – 6, 2 шт.

Рушник паперовий Кохавинка Промисловий – міцний та ніжний на дотик синій одношаровий з тисненням та перфорацією рушниковий папір, виготовлений з екологічно чистих матеріалів. Завдяки великому розміру ідеально підходить для професійного використання (HoReCa), на виробництві і автосервісах. Має покращені адсорбційні властивості, чудово вбирає вологу та мастила. Технічні характеристики: діаметр рулона – 280 мм, ширина стрічки – 270 мм, кількість відривів – 2000, фасування в упаковці – 1 шт.

Рушник паперовий листовий – паперовий рушник з тисненням, виготовлений із вторинної сировини, міцний та зручний у використанні, добре зберігає міцність у вологому стані, ідеально підходить для професійного та домашнього використання. Технічні характеристики: довжина – 250 мм, ширина – 230 мм, кількість шт. в упаковці – 160, 200, фасування в упаковці – 20 шт. Ще один різновид. Технічні характеристики: довжина – 200, 200 мм, ширина – 80, 80 мм, кількість шт. в упаковці – 250, 200, фасування в упаковці – 25, 20 шт.

Mildi De Luxe – це міцний і ніжний на дотик білий двошаровий з тисненням рушниковий папір. Надовго зберігає міцність у вологому стані, завдяки великому розміру упаковки підходить для професійного та домашнього використання. Технічні характеристики: довжина – 250 мм, ширина – 115 мм, кількість шт. в упаковці – 150, фасування в упаковці – 20 шт.

Високоякісний Mildi De Luxe – це міцний і ніжний на дотик білий двошаровий з тисненням рушниковий папір, виготовлений з екологічно чистих матеріалів, надовго зберігає міцність у вологому стані, чудово

підходить для професійного використання та на кухні, має покращені адсорбційні властивості, ідеально вбирає вологу, тому підходить для сушіння рук. Технічні характеристики: довжина – 200 мм, ширина – 80 мм, кількість шт. в упаковці – 200, фасування в упаковці – 20 шт.

Mildi Premium – це міцний та ніжний на дотик одношаровий рушник з тисненням, надовго зберігає міцність у вологому стані, завдяки великому розміру упаковки, підходить для професійного та домашнього використання, ідеально вбирає вологу. Технічні характеристики: довжина – 250 мм, ширина – 115 мм, кількість шт. в упаковці – 250, фасування в упаковці – 15 шт.

«Mildi Premium» в рулоні – це міцний та ніжний на дотик одношаровий паперовий рушник з тисненням та перфорацією, виготовлений із вторинної сировини, надовго зберігає міцність у вологому стані. Завдяки великому розміру упаковки, ідеально підходить для професійного та домашнього використання, добре вбирає вологу. Технічні характеристики: діаметр рулона – 160 мм, ширина стрічки рулона – 215 мм, кількість відривів – 700, фасування в упаковці – 2 шт.

Mildi De Luxe в рулоні – це міцний і ніжний на дотик білий двошаровий з тисненням та перфорацією рушниковий папір, виготовлений з екологічно чистих матеріалів. Надовго зберігає міцність у вологому стані, чудово підходить для професійного використання та в побуті, має покращені адсорбційні властивості, економний у використанні. Технічні характеристики: діаметр рулона – 160 мм, ширина стрічки рулона – 215 мм, кількість відривів – 660, фасування в упаковці – 2 шт.

Mildi De Luxe Industrial в рулоні – це міцний і ніжний на дотик білий двошаровий з тисненням та перфорацією рушниковий папір, м'який та комфортний у використанні, чудово зберігає міцність у вологому стані, завдяки великому розміру ідеально підходить для використанні на виробництвах та СТО, має покращені адсорбційні властивості. Технічні характеристики: діаметр рулона – 280 мм, ширина стрічки рулона – 255 мм, кількість відривів – 2200, фасування в упаковці – 1 шт.

Асортимент серветок.

Серветки «Кохавинка» зроблять сервірування столу особливим. Серветки бувають різних кольорів і підійдуть для будь-якого стилю, у якому проводиться свято. Серветки «Кохавинка» стануть незамінним помічником на кухні та в побуті, а також будуть прекрасним елементом сервірування столу. Даний вид серветок має гарне тиснення й ідеально підходить для барів, ресторанів і кафе. Серветки виготовлені з якісної целюлози, ефективно вбирають вологу і видаляють забруднення. Технічні характеристики: довжина – 330 мм, ширина – 330 мм, кількість шт. в упаковці – 60, 100, фасування в упаковці – 20, 20 шт.

Серветки «Mildi» ніжні, м'які, добре поглинають вологу, вони зроблять сервірування столу особливим і стануть цікавим доповненням. Серветки «Mildi De Luxe» – це м'які та комфортні у використанні, ніжні на дотик двошарові з тисненням серветки, виготовлені з екологічно чистих матеріалів, надовго зберігають міцність у вологому стані. Вони є м'якими та міцними водночас, що робить їх дуже зручними у використанні, мають покращені адсорбційні властивості. Технічні характеристики: довжина – 330 мм, ширина – 330 мм, кількість шт. в упаковці – 50, фасування в упаковці – 20 шт.

Попит на товари санітарно-гігієнічного призначення як в Україні, так і в інших країнах світу був, є і буде завжди. До того ж він щорічно зростає з появою нових видів продукції з різноманітними якостями. Використання цих засобів гігієни необхідно не тільки в домашніх умовах, але й у всіх сферах побуту. АТ «Кохавинська паперова фабрика» пропонує широкий асортимент своєї продукції, яка підійде навіть найвибагливішому споживачеві. Ринок товарів санітарно-гігієнічного призначення динамічно розвивається. Люди звикли до зручностей та комфорту, тому постійно зростає потреба у використанні цих засобів гігієни. У 90-х роках на душу населення в Україні припадало 1-1,5 кілограма вироблених санітарно-гігієнічних засобів. Зараз цей показник в три рази вищий: все більший попит і все більше можливостей для розробки новинок [31].

2.2 Аналіз основних результатів виробничо-господарської діяльності підприємства

В результаті виробництва і реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг підприємство отримує чистий дохід. Чистий дохід від реалізації продукції є одним з основних показників, який свідчить про масштаби діяльності підприємства, обсяги реалізації та ступінь надходження грошових коштів від споживачів. Зростання чистого доходу за інших позитивних умов, таких як, зокрема, менших темпів росту витрат, сприяє збільшенню прибутку підприємства.

Позитивним для є щорічне зростання чистого доходу від реалізації продукції АТ «Кохавинська паперова фабрика», яке сприяло зростанню прибутку від реалізації продукції у 2019-2020 рр. Підприємство повинно вивчати попит на продукцію і дбати про те, які види продукції, послуг збільшувати, а які зменшувати, щоб отримувати максимально можливу величину чистого доходу.

Склад і структура чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) акціонерного товариства «Кохавинська паперова фабрика» представлені у таблиці 2.1.

У АТ «Кохавинська паперова фабрика» переважає дохід від реалізації продукції, який у 2019 р. зріс на 6010 тис. грн., у 2020 р. збільшився на 51214 тис. грн., у 2021 р. зріс на 70167 тис. грн. Питома вага доходу від реалізації продукції зменшилася з 98,08 % у 2018 р. до 97,76 % у 2020 р. та зросла до 98,02 % у 2021 р. Дохід від реалізації робіт та послуг значно нижчий, він збільшувався у 2019 р. на 2999 тис. грн., у 2020 р. – на 2250 тис. грн., у 2021 р. на 762 тис. грн.; його питома вага зросла з 1,34 % у 2018 р. до 2,08 % у 2020 р. і знизилася до 1,98 % у 2021 р. Дохід від реалізації товарів дуже низький, він зменшився у 2019 р. на 2408 тис. грн., у 2020 р. зріс на 259 тис. грн., у 2021 р. зменшився на 943 тис. грн.; його питома вага у 2018 р. складала 0,578 %, у 2021 р. зменшилася до 0,003 %.

Дохід від реалізації паперу туалетного щорічно зростає: у 2019 р. – на 7121 тис. грн., у 2020 р. – на 6617 тис. грн., у 2021 р. дуже суттєво – на 30566 тис. грн., питома вага доходу від реалізації паперу туалетного у 2019 р. зросла на 0,69 %, а у 2020 р. і в 2021 р. зменшувалася на 3,52 % і на 0,46 % відповідно та склала у 2021 р. 47,57 %.

Таблиця 2.1 – Склад і структура чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1. Дохід від реалізації продукції, тис. грн.	527694	533704	584918	655085	6010	51214	70167
- питома вага, %	98,08	98,00	97,76	98,02	-0,09	-0,24	0,26
1.1. Папір туалетний, тис. грн.	273652	280773	287390	317956	7121	6617	30566
- питома вага, %	50,86	51,55	48,03	47,57	0,69	-3,52	-0,46
1.2. Рушники паперові, тис. грн.	142586	154842	186781	223133	12256	31939	36352
- питома вага, %	26,50	28,43	31,22	33,39	1,93	2,79	2,17
1.3. Папір товарний, тис. грн.	106237	91261	107893	111595	-14976	16632	3702
- питома вага, %	19,75	16,76	18,03	16,70	-2,99	1,27	-1,33
1.4. Серветки паперові, тис. грн.	5219	6828	2854	2401	1609	-3974	-453
- питома вага, %	0,97	1,26	0,48	0,36	0,29	-0,78	-0,12
2. Дохід від реалізації товарів, тис. грн.	3111	703	962	19	-2408	259	-943
- питома вага, %	0,578	0,129	0,161	0,003	-0,449	0,032	-0,158
3. Дохід від реалізації робіт та послуг, тис. грн.	7205	10204	12454	13216	2999	2250	762
- питома вага, %	1,34	1,87	2,08	1,98	0,53	0,21	-0,10
3.1. Транспортні послуги, тис. грн.	7105	10053	12296	12845	2948	2243	549
- питома вага, %	1,32	1,84	2,05	1,92	0,52	0,21	-0,13
3.2. Інші послуги, тис. грн.	100	151	158	371	51	7	213
- питома вага, %	0,02	0,03	0,03	0,06	0,01	0,00	0,03
Разом чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	538010	544611	598334	668320	6601	53723	69986

Дохід від реалізації рушників паперових щорічно зростав: у 2019 р. – на 12256 тис. грн., у 2020 р. – на 31939 тис. грн., у 2021 р. – на 36352 тис. грн., питома вага доходу від реалізації рушників паперових також щорічно підвищувалася з 26,5 % у 2018 р. до 33,39 % у 2021 р.

Дохід від реалізації паперу товарного у 2019 р. зменшився на 14976 тис. грн., у 2020 р. зріс на 16632 тис. грн., у 2021 р. збільшився на 3702 тис. грн., питома вага доходу від реалізації паперу туалетного у 2019 р. зменшилася на 2,99 %, а у 2020 р. зросла на 1,27 %, у 2021 р. зменшилася на 1,33 % та склала у 2021 р. 16,7 %.

Дохід від реалізації серветок паперових збільшився у 2019 р. на 1609 тис. грн., у 2020 р. і у 2021 р. зменшився на 3974 тис. грн. і на 453 тис. грн. відповідно, питома вага доходу від реалізації паперу туалетного у 2019 р. зросла на 0,29 %, а у 2020 р. і в 2021 р. зменшилася на 0,78 % і на 0,12 % відповідно та склала у 2021 р. 47,57 %.

Динаміка доходу від реалізації продукції за її видами представлена на рисунку 2.1. Динаміка питомої ваги доходу від реалізації продукції представлена на рисунку 2.2.

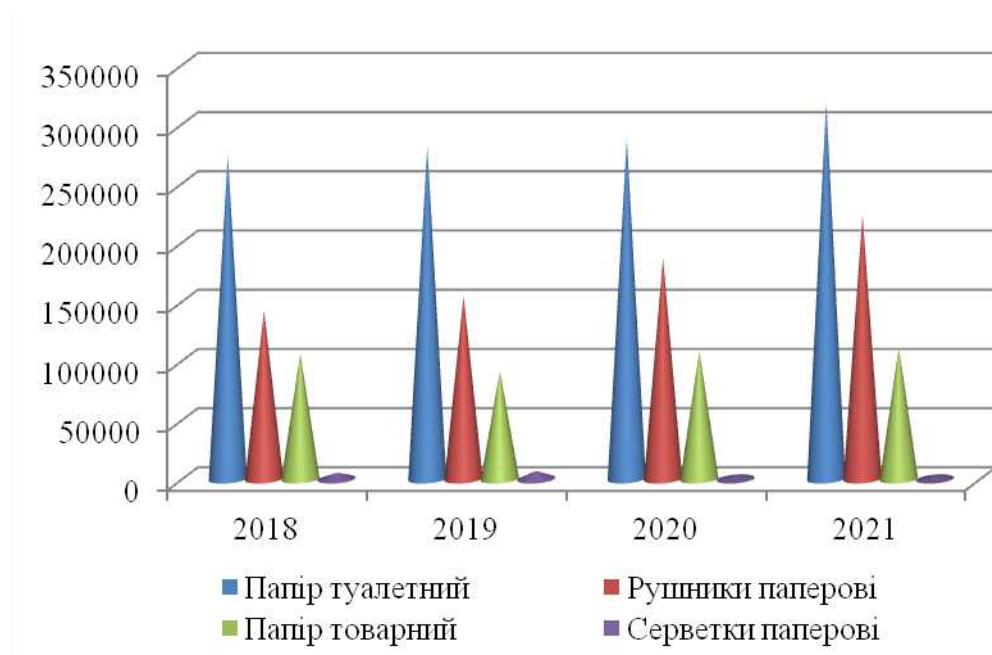

Рисунок 2.1 – Динаміка доходу від реалізації продукції за її видами, тис. грн.

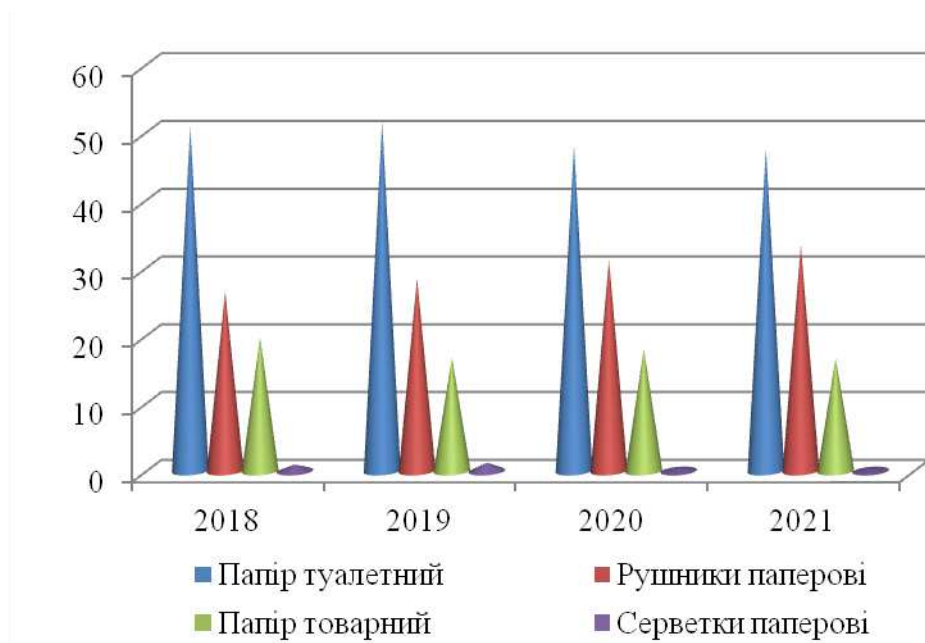

Рисунок 2.2 – Динаміка питомої ваги доходу від реалізації продукції, %

АТ «Кохавинська паперова фабрика» отримує частину доходу від внутрішніх покупців і частину від зовнішніх. Склад і структура чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за джерелом отримання представлена у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Склад і структура чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за джерелом отримання

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1. Дохід від реалізації від внутрішніх покупців, тис.грн	374200	387032	401233	462536	12832	14201	61303
- питома вага, %	69,55	71,07	67,06	69,21	1,52	-4,01	2,15
2. Дохід від реалізації від зовнішніх покупців, тис. грн.	163810	157579	197101	205784	-6231	39522	8683
- питома вага, %	30,45	28,93	32,94	30,79	-1,52	4,01	-2,15
Разом чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	538010	544611	598334	668320	6601	53723	69986

Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) від внутрішніх покупців у 2019 р. зріс на 12832 тис. грн., у 2020 р. збільшився на 14201 тис. грн., у 2021 р. зріс на 61303 тис. грн.

Дохід від реалізації від зовнішніх покупців у 2019 р. зменшився на 6231 тис. грн., у 2020 р. збільшився на 39522 тис. грн., у 2021 р. зріс на 8683 тис. грн.

Питома вага доходу від реалізації продукції від внутрішніх покупців перевищує питому вагу доходу від реалізації продукції від зовнішніх покупців. Питома вага доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) від внутрішніх покупців у 2019 р. зросла на 1,52 %, у 2020 р. зменшилася на 4,01 %, у 2021 р. зросла на 2,15 % і у 2021 р. склала 69,21 %. Питома вага доходу від реалізації від зовнішніх покупців навпаки у 2019 р. зменшилася на 1,52 %, у 2020 р. зросла на 4,01 %, у 2021 р. зменшилася на 2,15 % і у 2021 р. склала 30,79 %.

Основним результатом виробничо-збутової діяльності підприємства є прибуток від реалізації продукції, а основним результатом від всіх видів діяльності є чистий прибуток. Також важливими економічними показниками, що характеризують виробничо-господарську діяльність підприємства є витрати на виробництво і реалізацію продукції, показники ефективності діяльності підприємства.

Основні економічні показники роботи акціонерного товариства «Кохавинська паперова фабрика» та їх динаміка за останні 4 роки представлені у таблиці 2.3.

Позитивним є зростання чистого доходу від реалізації продукції підприємства: у 2019 р. – на 6601 тис. грн. або на 1,23 %, у 2020 р. – на 53723 тис. грн. або на 9,86 %, у 2021 р. – на 69986 тис. грн. або на 11,7 %.

Динаміка чистого доходу від реалізації продукції і собівартості реалізованої продукції представлена на рисунку 2.3.

Динаміка валового прибутку і прибутку від реалізації продукції і чистого прибутку представлена на рисунку 2.4.

Таблиця 2.3 – Економічні показники діяльності підприємства
АТ «Кохавинська паперова фабрика»

№	Показники	Од. вим.	Роки			
			2018	2019	2020	2021
1	Чистий дохід від реалізації продукції	тис.	538010	544611	598334	668320
	Δ^1	грн.	-	6601	53723	69986
	$T_{пр}^1$	%	-	1,23	9,86	11,70
2	Собівартість виробнича	тис.	433509	426384	468563	565469
	Δ^1	грн.	-	-7125	42179	96906
	$T_{пр}^1$	%	-	-1,64	9,89	20,68
3	Валовий прибуток	тис.	104501	118227	129771	102851
	Δ^1	грн.	-	13726	11544	-26920
	$T_{пр}^1$	%	-	13,13	9,76	-20,74
4	Собівартість реалізованої продукції	тис.	453404	452033	500145	600662
	Δ^1	грн.	-	-1371	48112	100517
	$T_{пр}^1$	%	-	-0,30	10,64	20,10
5	Прибуток від реалізації продукції	тис.	84606	92578	98189	67658
	Δ^1	грн.	-	7972	5611	-30531
	$T_{пр}^1$	%	-	9,42	6,06	-31,09
6	Чистий прибуток	тис.	68105	73048	86076	59999
	Δ^1	грн.	-	4943	13028	-26077
	$T_{пр}^1$	%	-	7,26	17,83	-30,30
7	Рентабельність продукції	%	18,66	20,48	19,63	11,26
	Δ^1		-	1,82	-0,85	-8,37
8	Чисельність персоналу	осіб.	325	328	329	337
	Δ^1		-	3	1	8
	$T_{пр}^1$	%	-	0,92	0,30	2,43
9	Продуктивність праці	тис.гр /особ	1655,42	1660,40	1818,64	1983,15
	Δ^1			4,98	158,24	164,51
	$T_{пр}^1$	%		0,30	9,53	9,05
10	Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	195840	299774,5	430323,5	648471
	Δ^1		-	103934,5	130549	218147,5
	$T_{пр}^1$	%	-	53,07	43,55	50,69
11	Фондовіддача	грн./ грн.	2,747	1,817	1,390	1,031
	Δ^1		-	-0,930	-0,427	-0,359
	$T_{пр}^1$	%	-	-33,87	-23,47	-25,88
12	Середньорічна вартість оборотних активів	тис. грн.	127989	138408	156088	156274,5
	Δ^1		-	10419	17680	186,5
	$T_{пр}^1$	%	-	8,14	12,77	0,12
13	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	обо- роти	4,204	3,935	3,833	4,277
	Δ^1		-	-0,269	-0,102	0,444
	$T_{пр}^1$	%	-	-6,39	-2,58	11,56

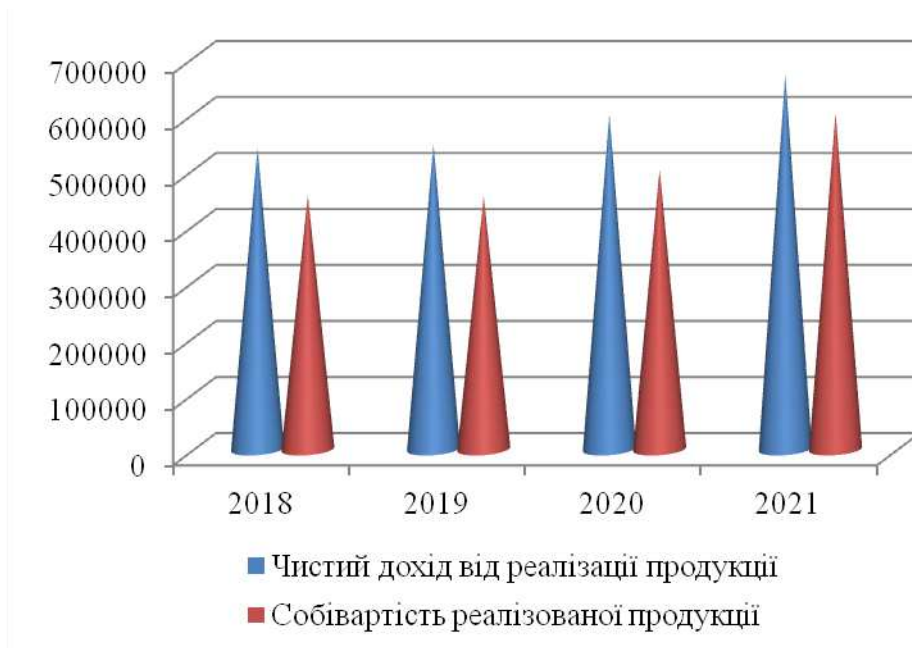

Рисунок 2.3 – Динаміка чистого доходу від реалізації продукції і собівартості реалізованої продукції, тис. грн.

Валовий прибуток підприємства зріс у 2019 р. на 13726 тис. грн. або на 13,13 %, у 2020 р. збільшився на 11544 тис. грн. або на 9,76 %, у 2021 р. зменшився на 26920 тис. грн. або на 20,74% внаслідок суттєвого зростання виробничої собівартості.

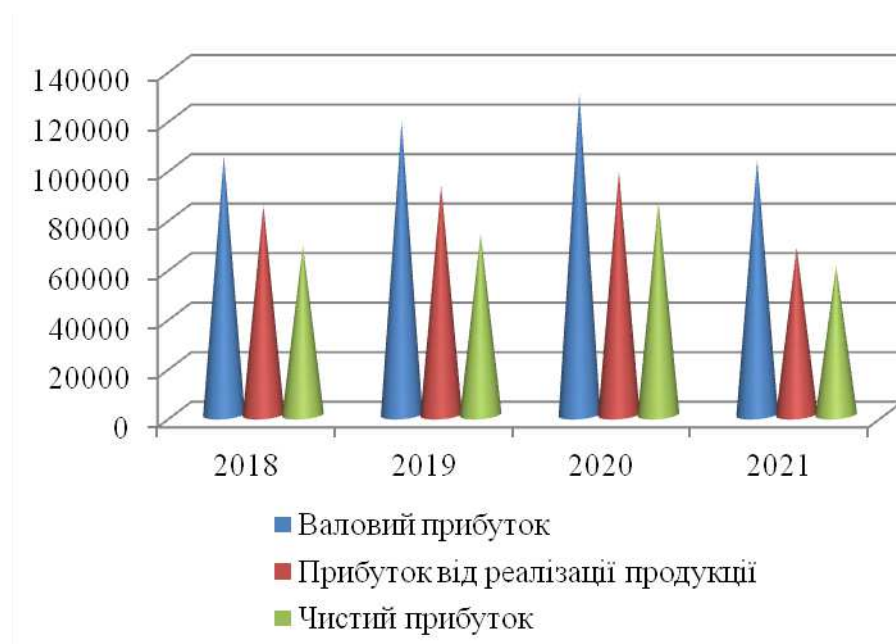

Рисунок 2.4 – Динаміка валового прибутку, прибутку від реалізації продукції і чистого прибутку, тис. грн.

Прибуток від реалізації продукції збільшився у 2019 р. на 7972 тис. грн. або на 9,42 %, у 2020 р. зріс на 5611 тис. грн. або на 6,06 %, а у 2021 р. зменшився на 30531 тис. грн. або на 31,09 % внаслідок суттєвого зростання собівартості реалізованої продукції. Чистий прибуток підприємства у 2019 р. зріс на 4943 тис. грн. або на 7,26 %, у 2020 р. збільшився на 13028 тис. грн. або на 17,83 %, у 2021 р. зменшився на 26077 тис. грн. або на 30,3 %.

Рентабельність продукції у 2019 р. збільшилася на 1,82 %, у 2020 р. зменшилася на 0,85 %, у 2021 р. зменшилася на 8,37 %. Зменшення рентабельності продукції у 2020-2021 рр. сталося через суттєве зростання собівартості реалізованої продукції.

Середньооблікова чисельність працівників підприємства щорічно зростала: у 2019 р. – на 3 особи, у 2020 р. – на 1 особу, у 2021 р. – на 8 осіб. Динаміка середньооблікової чисельності працівників підприємства представлена на рисунку 2.5.

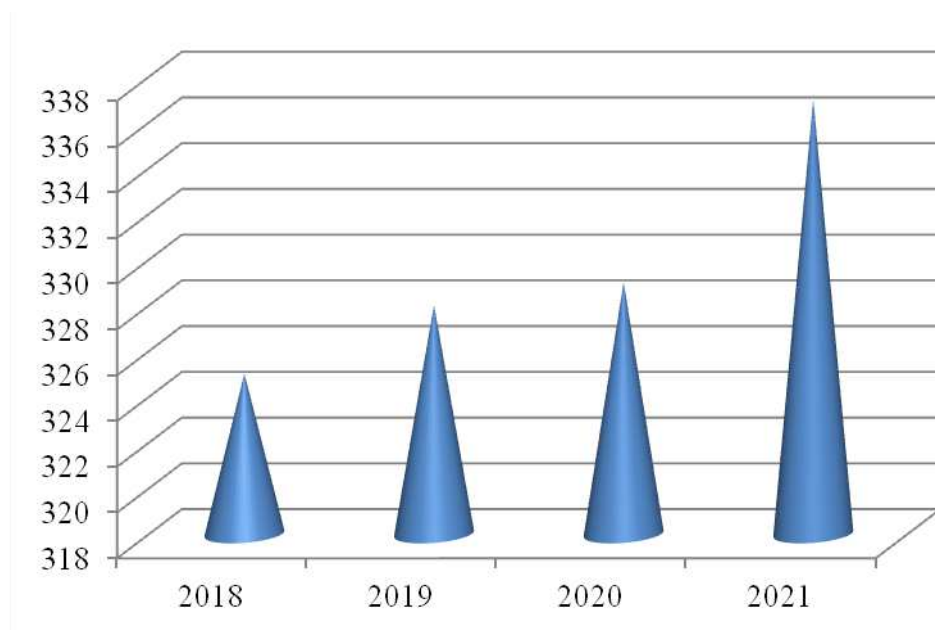

Рисунок 2.5 – Динаміка середньооблікової чисельності працівників, осіб

Продуктивність праці працівників підприємства щорічно зростала внаслідок підвищення чистого доходу від реалізації продукції: у 2019 р. – на 4,98 тис. грн./особу або на 0,3 %, у 2020 р. – на 158,24 тис. грн./особу або на

9,53 %, у 2021 р. – на 164,51 тис. грн./особу або на 9,05 %. Динаміка продуктивності праці представлена на рисунку 2.6.

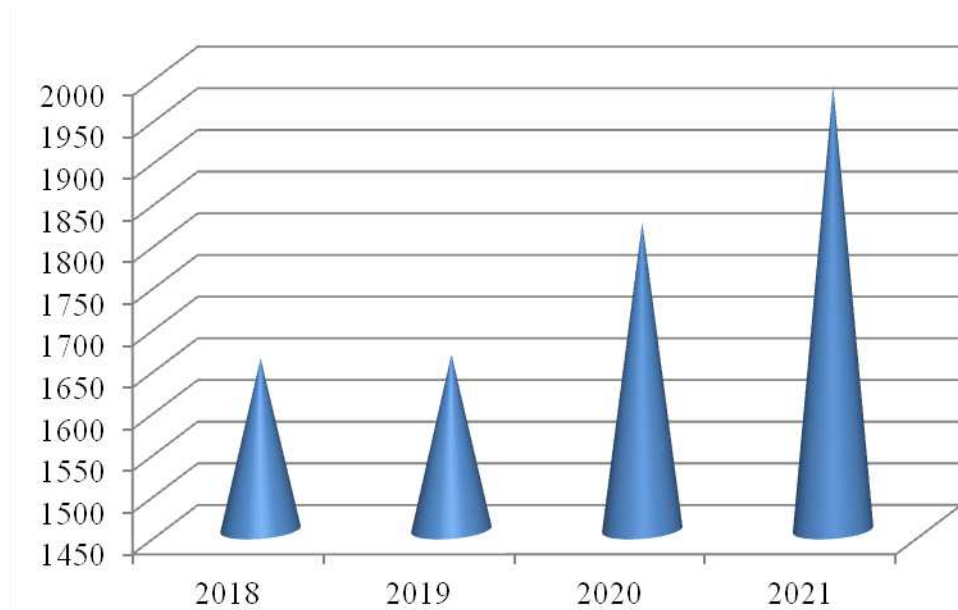

Рисунок 2.6 – Динаміка продуктивності праці працівників, тис. грн./особу

Зниження фондівдачі на підприємстві у 2019-2021 рр. відбулося внаслідок зростання середньорічної вартості основних засобів.

Зменшення коефіцієнта оборотності оборотних активів у 2019-2020 рр. відбулося внаслідок зростання середньорічної вартості оборотних активів, а його зростання у 2021 р. відбулося внаслідок підвищення чистого доходу від реалізації продукції.

Таким чином, у 2021 р. у АТ «Кохавинська паперова фабрика» погіршилися результати діяльності – знизилася прибутки, зменшилася рентабельність.

2.3 Аналіз витрат підприємства

Важливою складовою витрат підприємства є його операційні витрати. Операційні витрати підприємства – це витрати, які виникають в ході здійснення основної діяльності компанії, тобто під час виробництва продукції або надання послуг чи здійснення робіт. Під час аналізу операційних витрат

використовують такі показники: сукупні операційні витрати, склад операційних витрат, їх структура,

Елементи операційних витрат АТ «Кохавинська паперова фабрика» і структура операційних витрат представлені у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Склад і структура операційних витрат підприємства

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
Операційні витрати (разом), тис. грн	456617	456727	495764	611378	110	39037	115614
у т.ч.							
Матеріальні затрати							
- сума, тис. грн.	362684	337550	359685	457874	-25134	22135	98189
- питома вага, %	79,43	73,91	72,55	74,89	-5,52	-1,36	2,34
Витрати на оплату праці							
- сума, тис. грн.	39410	51162	57660	63345	11752	6498	5685
- питома вага, %	8,63	11,20	11,63	10,36	2,57	0,43	-1,27
Відрахування на соціальні заходи							
- сума, тис. грн.	8650	11175	12656	13908	2525	1481	1252
- питома вага, %	1,89	2,45	2,55	2,28	0,56	0,10	-0,27
Амортизація							
- сума, тис. грн.	27629	31651	41197	45052	4022	9546	3855
- питома вага, %	6,05	6,93	8,31	7,37	0,88	1,38	-0,94
Інші операційні витрати							
- сума, тис. грн.	18244	25189	24566	31199	6945	-623	6633
- питома вага, %	4,00	5,51	4,96	5,10	1,51	-0,55	0,14

Операційні витрати АТ «Кохавинська паперова фабрика» щорічно зростали: у 2019 р. – на 110 тис. грн., у 2020 р. – на 39037 тис. грн., у 2021 р. – на 115614 тис. грн. Динаміка операційних витрат представлена на рисунку 2.7.

Матеріальні затрати – це найбільша складова операційних витрат, вони у 2019 р. зменшилися на 25134 тис. грн., у 2020 р. зросли на 22135 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 98189 тис. грн. Витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи та амортизація щорічно зростали. Інші операційні витрати

зросли у 2019 р. на 6945 тис. грн., у 2020 р. зменшилися на 623 тис. грн., у 2021 р. зросли на 6633 тис. грн.

Найбільшу питому вагу мають матеріальні затрати. Питома вага матеріальних затрат зменшилася з 79,43 % у 2018 р. до 72,55 % у 2020 р. та збільшилася до 74,89 % у 2021 р. Питома вага витрат на оплату праці збільшилася з 8,63 % у 2018 р. до 11,63 % у 2020 р. та зменшилася до 10,36 % у 2021 р. Питома вага відрахувань на соціальні заходи збільшилася з 1,89 % у 2018 р. до 2,55 % у 2020 р. та зменшилася до 2,28 % у 2021 р. Питома вага амортизаційних відрахувань збільшилася з 6,05 % у 2018 р. до 8,31 % у 2020 р. та зменшилася до 7,37 % у 2021 р. Частка інших операційних витрат зменшилася у 2019 р. до 4,96 % і зросла у 2021 р. до 5,1 %.

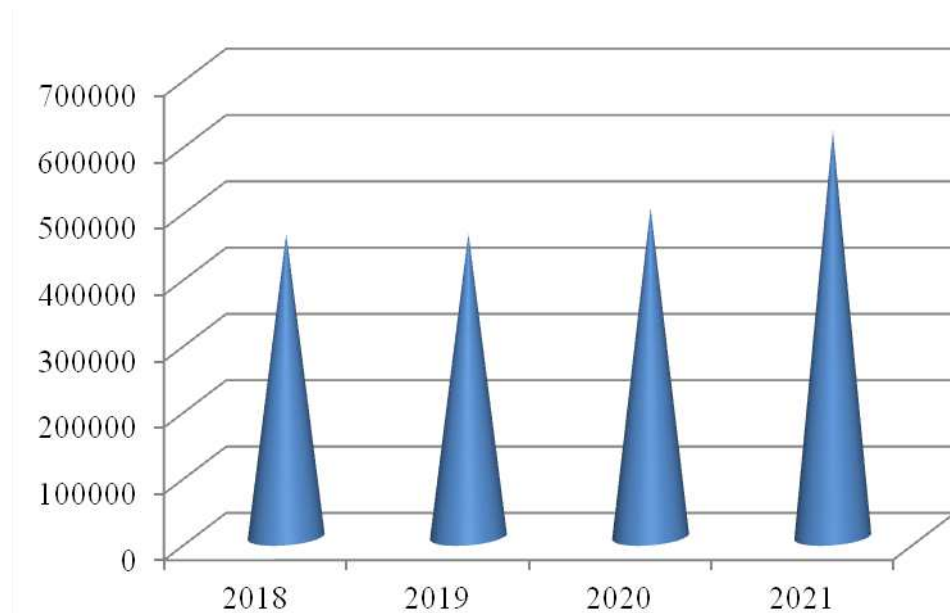

Рисунок 2.7 – Динаміка операційних витрат, тис. грн.

Собівартість продукції – це сума витрат підприємства на виробництво та реалізацію продукції, виражена в грошовій формі. Зниження собівартості є основним напрямком збільшення прибутку підприємства. Це один із основних показників оцінки діяльності підприємства, який відображає ефективність використання всіх видів ресурсів у виробничому процесі. Щоб зрозуміти наскільки ефективно використовуються ресурси підприємства і здійснюються витрати на ньому, в процесі управління витратами доцільно досліджувати

обсяг, динаміку та структуру витрат, фактори їх формування, виявляти непродуктивні витрати та втрати, шукати шляхи їх зниження.

Склад і структура повної собівартості реалізованої продукції АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлені у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Склад і структура повної собівартості реалізованої продукції

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн	453404	452033	500145	600662	-1371	48112	100517
у т.ч.							
Виробнича собівартість							
- сума, тис. грн.	433509	426384	468563	565469	-7125	42179	96906
- питома вага, %	95,61	94,32	93,68	94,14	-1,29	-0,64	0,46
Адміністративні витрати							
- сума, тис. грн.	11384	14502	18793	20858	3118	4291	2065
- питома вага, %	2,51	3,21	3,76	3,47	0,70	0,55	-0,29
Витрати на збут							
- сума, тис. грн.	8511	11147	12789	14335	2636	1642	1546
- питома вага, %	1,88	2,47	2,56	2,39	0,59	0,09	-0,17

Виробнича собівартість продукції підприємства знизилася у 2019 р. на 7125 тис. грн., у 2020 р. зросла на 42179 тис. грн., у 2021 р. збільшилася на 96906 тис. грн. Питома вага виробничої собівартості зменшилася з 95,61 % у 2018 р. до 93,68 % у 2020 р. та зросла до 94,14 % у 2021 р. Адміністративні витрати і витрати на збут щорічно зростали. Їх питома вага у повній собівартості реалізованої продукції низька. Питома вага адміністративних витрат зросла з 2,51 % у 2018 р. до 3,76 % у 2020 р. і знизилася до 3,46 % у 2021 р. Питома вага витрат на збут зросла з 1,88 % у 2018 р. до 2,56 % у 2020 р. і знизилася до 2,39 % у 2021 р.

Динаміка повної собівартості реалізованої продукції представлена на рисунку 2.8.

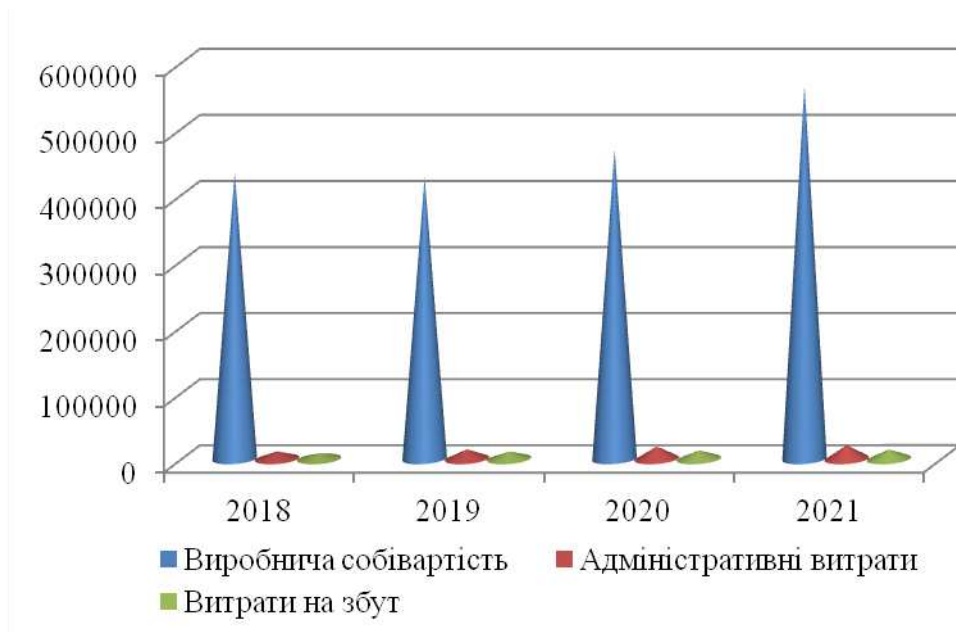

Рисунок 2.8 – Динаміка повної собівартості реалізованої продукції, тис. грн.

Структура повної собівартості реалізованої продукції АТ «Кохавинська паперова фабрика» у 2021 р. представлена на рисунку 2.9.

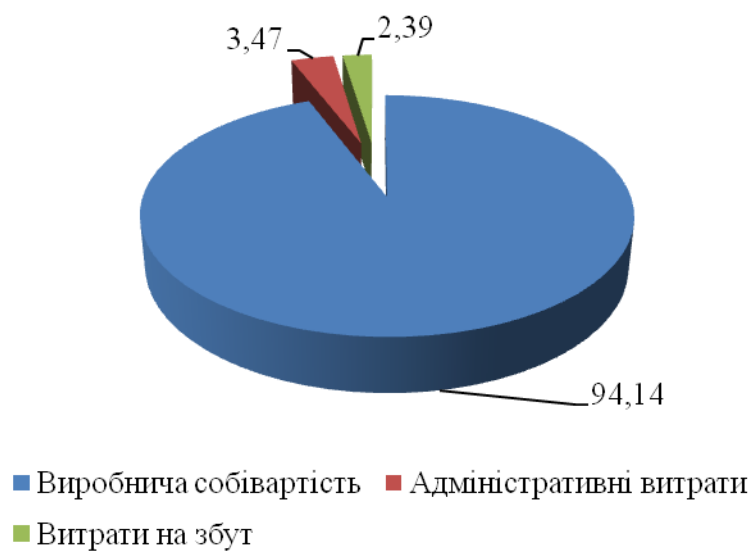

Рисунок 2.9 – Структура повної собівартості реалізованої продукції у 2021 р., %

Склад і структура собівартості виробничої реалізації продукції, товарів, робіт, послуг представлена у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Склад і структура виробничої собівартості реалізації продукції, товарів, робіт, послуг

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1. Собівартість реалізації продукції, тис. грн.	425231	415535	456135	554310	-9696	40600	98175
- питома вага, %	98,09	97,46	97,35	98,03	-0,63	-0,11	0,68
2. Собівартість реалізації товарів, тис. грн.	3078	701	889	19	-2377	188	-870
- питома вага, %	0,71	0,16	0,190	0,003	-0,55	0,03	-0,186
3. Собівартість реалізації послуг, тис. грн.	5200	10148	11539	11140	4948	1391	-399
- питома вага, %	1,20	2,38	2,46	1,97	1,18	0,08	-0,49
Разом собівартість реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, тис. грн.	433509	426384	468563	565469	-7125	42179	96906

У АТ «Кохавинська паперова фабрика» найбільшою складовою собівартості реалізації є собівартість реалізації продукції, яка зменшилася у 2019 р. на 9696 тис. грн., у 2020 р. зросла на 40600 тис. грн., у 2021 р. збільшилася на 98175 тис. грн., її питома вага знизилася з 98,09 % у 2018 р. до 97,35 % у 2020 р. та підвищилася до 98,03 % у 2021 р.

Собівартість реалізації товарів знижувалася у 2019 р. і в 2021 р. та склала 19 тис. грн. у 2021 р. або 0,003 %.

Собівартість реалізації послуг збільшилася у 2019 р. на 4948 тис. грн., зросла у 2020 р. на 1391 тис. грн. та зменшилася у 2021 р. на 399 тис. грн., її питома вага підвищувалася з 1,2 % у 2018 р. до 2,46 % у 2020 р. та знизилася до 1,97 % у 2021 р.

Склад і структура собівартості реалізації продукції за природою витрат представлені у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Склад і структура собівартості реалізації продукції за природою витрат

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1. Матеріальні витрати, тис. грн.	311676	287484	315992	385676	-24192	28508	69684
- питома вага, %	72,41	67,53	67,57	68,21	-4,88	0,04	0,64
1.1. Макулатура, тис. грн.	202348	172438	191371	245668	-29910	18933	54297
- питома вага, %	47,01	40,51	40,92	43,45	-6,50	0,41	2,53
1.2. Інші матеріали, тис. грн.	109328	115046	124621	140008	5718	9575	15387
- питома вага, %	25,4	27,02	26,65	24,76	1,62	-0,37	-1,89
2. Витрати на оплату праці та відповідні нарахування, тис. грн.	37451	49599	55920	59978	12148	6321	4058
- питома вага, %	8,70	11,65	11,96	10,61	2,95	0,31	-1,35
3. Електроенергія, тис. грн.	35016	35534	36178	46530	518	644	10352
- питома вага, %	8,13	8,35	7,73	8,23	0,22	-0,62	0,50
4. Амортизація, тис. грн.	26308	29460	36090	38890	3152	6630	2800
- питома вага, %	6,11	6,92	7,72	6,88	0,81	0,80	-0,84
5. Газ, тис. грн.	10790	7770	6880	17150	-3020	-890	10270
- питома вага, %	2,51	1,83	1,47	3,03	-0,68	-0,36	1,56
6. Транспортні послуги, тис. грн.	4941	9981	11375	10873	5040	1394	-502
- питома вага, %	1,15	2,34	2,43	1,92	1,19	0,09	-0,51
7. Інші витрати, тис. грн.	4249	5855	5239	6353	1606	-616	1114
- питома вага, %	0,99	1,38	1,12	1,12	0,39	-0,26	0,00
Разом собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	430431	425683	467674	565450	-4748	41991	97776

Найбільший розмір у складі собівартості реалізації продукції, товарів, робіт, послуг мають матеріальні витрати, з яких найбільше витрачається на макулатуру. Матеріальні витрати знизилися у 2019 р. на 24192 тис. грн. у 2020 р. зросли на 28508 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 69684 тис. грн., з низ витрати на макулатуру у 2019 р. на 29910 тис. грн. у 2020 р. зросли на 18933 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 54297 тис. грн. Питома вага матеріальних витрат знизилася з 72,41 % у 2018 р. до 67,53 % у 2019 р. та зросла до 68,21 % у 2021 р. Витрати на оплату праці та відповідні нарахування щорічно

зростали, їх питома вага збільшилася з 8,7 % у 2018 р. до 11,96 % у 2020 р. та знизилася до 10,61 % у 2021 р. Витрати на електроенергію щорічно зростали, їх питома вага зменшилася з 7,73 % у 2020 р. та зросла до 8,23 % у 2021 р. Інші складові собівартості реалізації продукції, товарів, робіт, послуг мають значно менші розміри і питому вагу.

Склад і структура адміністративних витрат підприємства представлені у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Склад і структура адміністративних витрат

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/2018	+/- 2020/2019	+/- 2021/2020
1. Витрати на оплату праці та відповідні нарахування, тис. грн.	6335	6968	8616	8392	633	1648	-224
- питома вага, %	55,65	48,05	45,85	40,23	-7,60	-2,20	-5,62
2. Амортизація, тис. грн.	844	1156	3209	3657	312	2053	448
- питома вага, %	7,42	7,97	17,08	17,53	0,55	9,11	0,45
3. Професійні послуги, тис. грн.	529	720	1375	1450	191	655	75
- питома вага, %	4,65	4,97	7,32	6,95	0,32	2,35	-0,37
4. Податки та збори, тис. грн.	233	563	539	1061	330	-24	522
- питома вага, %	2,05	3,88	2,87	5,09	1,83	-1,01	2,22
5. Змінні платежі по оренді, тис. грн.	324	680	690	970	356	10	280
- питома вага, %	2,85	4,69	3,67	4,65	1,84	-1,02	0,98
6. Господарські витрати, тис. грн.	764	698	752	871	-66	54	119
- питома вага, %	6,71	4,81	4,00	4,18	-1,90	-0,81	0,18
7. Банківські послуги, тис. грн.	656	633	876	744	-23	243	-132
- питома вага, %	5,76	4,36	4,66	3,57	-1,40	0,30	-1,09
8. Ремонт та утримання необоротних активів, тис. грн.	244	873	643	692	629	-230	49
- питома вага, %	2,14	6,02	3,42	3,32	3,88	-2,60	-0,10
9. Страхування, тис. грн.	187	228	256	630	41	28	374
- питома вага, %	1,64	1,57	1,36	3,02	-0,07	-0,21	1,66
10. Витрати по короткотерміновій оренді та оренді малоцінних активів, тис. грн.	227	317	517	517	90	200	0
- питома вага, %	1,99	2,19	2,75	2,48	0,20	0,56	-0,27
11. Інші витрати, тис. грн.	1041	1666	1320	1874	625	-346	554
- питома вага, %	9,14	11,49	7,02	8,98	2,35	-4,47	1,96
Разом адміністративні витрати, тис. грн.	11384	14502	18793	20858	3118	4291	2065

У складі адміністративних витрат найбільшою складовою є витрати на оплату праці та відповідні нарахування, які у 2019 р. зросли на 633 тис. грн., у 2020 р. збільшилися на 1648 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 224 тис. грн., їх питома вага знизилася з 55,65 % у 2018 р. до 40,23 % у 2021 р. Амортизація зростала щорічно, її питома вага збільшилася з 7,42 % у 2018 р. до 17,53 % у 2021 р. Інші складові адміністративних витрат мають значно менші розміри і питому вагу. Склад і структура витрат на збут представлені у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Склад і структура витрат на збут

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/2018	+/- 2020/2019	+/- 2021/2020
1. Витрати на оплату праці та відповідні нарахування, тис. грн.	4274	5770	6296	7373	1496	526	1077
- питома вага, %	50,22	51,76	49,23	51,43	1,54	-2,53	2,20
2. Амортизація, тис. грн.	477	1035	2187	2468	558	1152	281
- питома вага, %	5,61	9,29	17,10	17,22	3,68	7,81	0,12
3. Матеріали, тис. грн.	2392	2592	2489	2255	200	-103	-234
- питома вага, %	28,10	23,25	19,46	15,73	-4,85	-3,79	-3,73
4. Господарські витрати, тис.грн.	614	898	637	944	284	-261	307
- питома вага, %	7,21	8,06	4,98	6,59	0,85	-3,08	1,61
5. Інші витрати, тис. грн.	754	852	1180	1295	98	328	115
- питома вага, %	8,86	7,64	9,23	9,03	-1,22	1,59	-0,20
Разом витрати на збут, тис. грн.	8511	11147	12789	14335	2636	1642	1546

У складі витрат на збут найбільшою складовою є витрати на оплату праці та відповідні нарахування, які у 2019 р. зросли на 1496 тис. грн., у 2020 р. збільшилися на 526 тис. грн., у 2021 р. зросли на 1077 тис. грн., їх питома вага знизилася у 2020 р. до 49,23 % та підвищилася у 2021 р. до 51,43 %. Амортизація зростала щорічно, її питома вага збільшилася з 5,61 % у 2018 р. до 17,22 % у 2021 р. Витрати на матеріали зросли у 2019 р. на 200 тис. грн., у 2020 р. зменшилися на 103 тис. грн. і у 2021 р. зменшилися на 234 тис. грн., їх питома вага зменшилася з 28,1 % у 2018 р. до 15,73 % у 2021 р. Інші складові витрат на збут мають значно менші розміри і питому вагу.

Таким чином, витрати підприємства у 2020-2021 рр. зростали.

2.4 Аналіз необоротних активів АТ «Кохавинська паперова фабрика»

Необоротні активи АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлені нематеріальними активами, основними засобами і інвестиційною нерухомістю.

Нематеріальні активи зросли до 1934 тис. грн. у 2020 р. та зменшилися до 1905 тис. грн. у 2021 р. Величина основних засобів щорічно зростала і у 2021 р. склала 840004 тис. грн. Інвестиційна нерухомість у 2018 р. складала 1013 тис. грн., у 2019-2021 рр. склала 1580 тис. грн.

Рух нематеріальних активів АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Рух нематеріальних активів, тис. грн.

Показники	Права на комерційні позначення	Авторське паво та суміжні з ним права	Програмне забезпечення	Разом
Первісна вартість на 31.12.18	6	3	372	381
Придбання	-	-	1470	1470
Вибуття	-	-	-	-
Первісна вартість на 31.12.19	6	3	1842	1851
Придбання	-	-	1068	1068
Вибуття	-	-	-	-
Первісна вартість на 31.12.20	6	3	2910	2919
Придбання	-	-	326	326
Вибуття	-	-	-	-
Первісна вартість на 31.12.21	6	3	3236	3245
Амортизація на 31.12.18	6	3	356	365
Нараховано за період	-	-	403	403
Списано внаслідок вибуття	-	-	-	-
Амортизація на 31.12.19	6	3	759	768
Нараховано за період	-	-	217	217
Списано внаслідок вибуття	-	-	-	-
Амортизація на 31.12.20	6	3	976	985
Нараховано за період	-	-	355	355
Списано внаслідок вибуття	-	-	-	-
Амортизація на 31.12.21	6	3	1331	1340
Балансова вартість на 31.12.18	-	-	16	16
Балансова вартість на 31.12.19	-	-	1083	1083
Балансова вартість на 31.12.20	-	-	1934	1934
Балансова вартість на 31.12.21	-	-	1905	1905

Найбільшу величину у складі нематеріальних активів підприємства має програмне забезпечення, яке підвищило свою вартість до кінця 2020 р. до 1934 тис. грн. і знизило вартість до 1905 тис. грн. до кінця 2021 р. Права на комерційні позначення та авторське право та суміжні з ним права до кінця 2021 р. повністю амортизовані.

Основною складовою нематеріальних активів є основні засоби. Аналіз основних засобів є дуже важливим у аналізі виробничої діяльності підприємства, так як основним засобам належить особлива роль у зв'язку із забезпеченням ними розвитку матеріально-технічної бази підприємства та виконанням виробничої програми.

Рух основних засобів АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлено у таблиці 2.11.

Структура основних засобів на 31.12.21 р. представлена на рисунку 2.10.

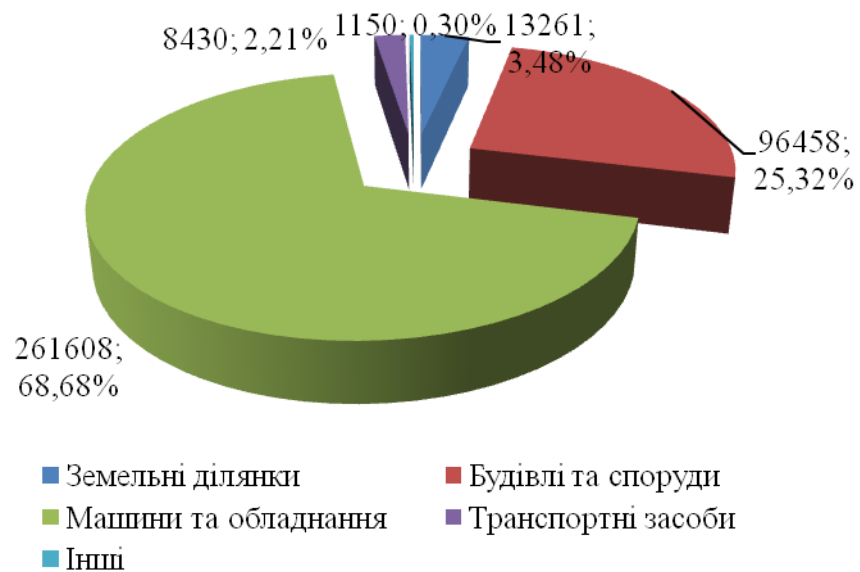

Рисунок 2.10 – Структура основних засобів на 31.12.21 р., %

У структурі основних засобів переважають машини та обладнання, їх частка 68,68 %, і це дуже добре, так як саме вони створюють продукцію, тобто представляють собою активну частину основних засобів. Частка будівель та споруд (пасивної частини основних засобів) складає 25,32 %.

Таблиця 2.11 – Рух основних засобів АТ «Кохавинська паперова фабрика», тис. грн.

Показники	Земельні ділянки та їх поліпшення	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Разом
Первісна вартість на 31.12.18	228	58057	222176	10282	1311	292054
Придбання	-	8977	82026	1564	307	92874
Вибуття	-	-	2532	75	-	2607
Переоцінка	9451	51397	86168	4762	558	152336
Виключення накопиченої амортизації	-	16670	109592	7053	1175	134490
Первісна вартість на 31.12.19	9679	101761	278246	9480	1001	400167
Придбання	3739	5925	13653	4 171	226	27714
Вибуття	91	202	390	458	-	1141
Первісна вартість на 31.12.20	13327	107484	291509	13193	1227	426740
Придбання	-	3967	35921	68	432	40388
Вибуття	-	493	275	-	46	814
Первісна вартість на 31.12.21	13327	110958	327155	13261	1613	466314
Амортизація на 31.12.18	-	13424	85394	5553	954	105325
Нараховано за період	-	3246	26537	1575	221	31579
Списано внаслідок вибуття	-	-	2339	75	-	2414
Виключення накопиченої амортизації	-	16670	109592	7053	1175	134490
Амортизація на 31.12.19	-	-	-	-	-	-
Нараховано за період	-	6750	31519	2492	219	40980
Списано внаслідок вибуття	-	3	80	15	-	98
Амортизація на 31.12.20	-	6747	31439	2477	219	40882
Нараховано за період	66	7753	34236	2354	288	44697
Списано внаслідок вибуття	-	-	128	-	44	172
Амортизація на 31.12.21	66	14500	65547	4831	463	85407
Балансова вартість на 31.12.18	228	44633	136782	4729	357	186729
Балансова вартість на 31.12.19	9679	101761	278246	9480	1001	400167
Балансова вартість на 31.12.20	13327	100737	260070	10716	1008	385858
Балансова вартість на 31.12.21	13261	96458	261608	8430	1150	380907

Балансова вартість основних засобів з кінця 2019 р. до кінця 2021 р. зменшилася при цьому протягом цих 2-х років зменшилася вартість будівель та споруд та підвищилася вартість земельних ділянок та їх поліпшень і інших основних засобів, а вартість машин та обладнання зменшилася з кінця 2019 р. до кінця 2020 р. та зростає до кінця 2021 р., вартість транспортних засобів збільшилася з кінця 2019 р. до кінця 2020 р. та зменшилася до кінця 2021 р.

Динаміка середньорічної вартості основних засобів наведена на рисунку 2.11.

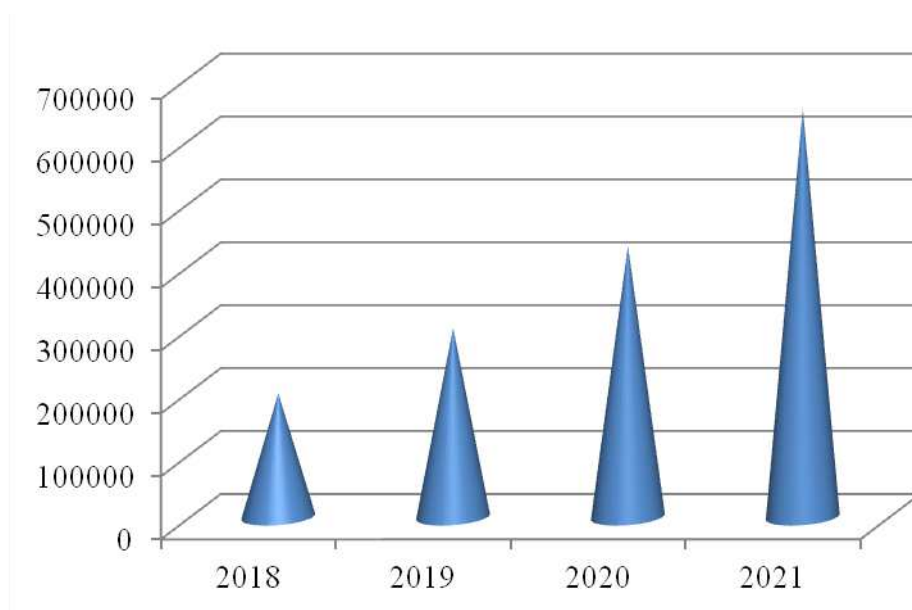

Рисунок 2.11 – Динаміка середньорічної вартості основних засобів, тис. грн.

Середньорічна вартість основних засобів АТ «Кохавинська парерова фабрика» зростала щорічно: у 2019 р. – на 103934,5 тис. грн. або на 53,07 %, у 2020 р. – на 130549 тис. грн. або на 43,55 %, у 2021р. – на 218147,5 тис. грн. або на 50,69 %.

Аналіз ефективності використання основних засобів, який передбачає розрахунок величини та динаміки показників фондівдачі, фондомісткості, фондоозброєності праці, фондорентабельності представлено у таблиці 2.12 та на рисунках 2.12-2.14.

Таблиця 2.12 – Динаміка показників ефективності використання основних засобів підприємства

№	Показники	Од. вим.	Роки			
			2018	2019	2020	2021
1	Товарна продукція	тис.	538010	544611	598334	668320
	$\Delta^л$	грн.	-	6601	53723	69986
	$T_{пр}^л$	%	-	1,23	9,86	11,70
2	Середньорічна вартість основних засобів	тис.	195840	299774,5	430323,5	648471
	$\Delta^л$	грн.	-	103934,5	130549	218147,5
	$T_{пр}^л$	%	-	53,07	43,55	50,69
3	Фондовіддача	грн./	2,747	1,817	1,390	1,031
	$\Delta^л$	грн.	-	-0,930	-0,427	-0,359
	$T_{пр}^л$	%	-	-33,87	-23,47	-25,88
4	Фондомісткість	грн./	0,364	0,550	0,719	0,970
	$\Delta^л$	грн.	-	0,186	0,169	0,251
	$T_{пр}^л$	%	-	51,22	30,66	34,91
5	Чисельність персоналу	осіб.	325	328	329	337
	$\Delta^л$		-	3	1	8
	$T_{пр}^л$	%	-	0,92	0,30	2,43
6	Фондоозброєність праці працівників	тис. грн./	602,58	913,95	1307,97	1924,25
	$\Delta^л$	особу	-	311,37	394,02	616,28
	$T_{пр}^л$	%	-	51,67	43,11	47,12
7	Прибуток від реалізації продукції	тис. грн.	84606	92578	98189	67658
	$\Delta^л$		-	7972	5611	-30531
	$T_{пр}^л$	%	-	9,42	6,06	-31,09
8	Фондорентабельність	%	43,20	30,88	22,82	10,43
	$\Delta^л$		-	-12,32	-8,06	-12,39

Фондовіддача щорічно зменшується внаслідок зростання середньорічної вартості основних засобів: у 2019 р. – на 0,93 грн./грн. або на 33,87 %, у 2020 р. – на 0,427 грн./грн. або на 23,47 %, у 2021р. – на 0,359 грн./грн. або на 25,88 %. Відповідно фондомісткість збільшується: у 2019 р. – на 0,186 грн./грн. або на 51,22 %, у 2020 р. – на 0,169 грн./грн. або на 30,66 %, у 2021р. – на 0,251 грн./грн. або на 34,91 %.

Фондоозброєність праці працівників щорічно зростає внаслідок збільшення середньорічної вартості основних засобів: у 2019 р. – на 311,37

тис. грн./особу або на 51,67 %, у 2020 р. – на 394,02 тис. грн./особу або на 43,11 %, у 2021р. – на 616,28 тис. грн./особу або на 47,12 %.

Фондорентабельність зменшилася у 2019 р. і в 2020 р. на 12,32 % і на 8,06 % відповідно внаслідок зростання середньорічної вартості основних засобів, а в 2021 р. зменшилася на 12,39 % внаслідок зменшення прибутку від реалізації продукції і зростання середньорічної вартості основних засобів підприємства.

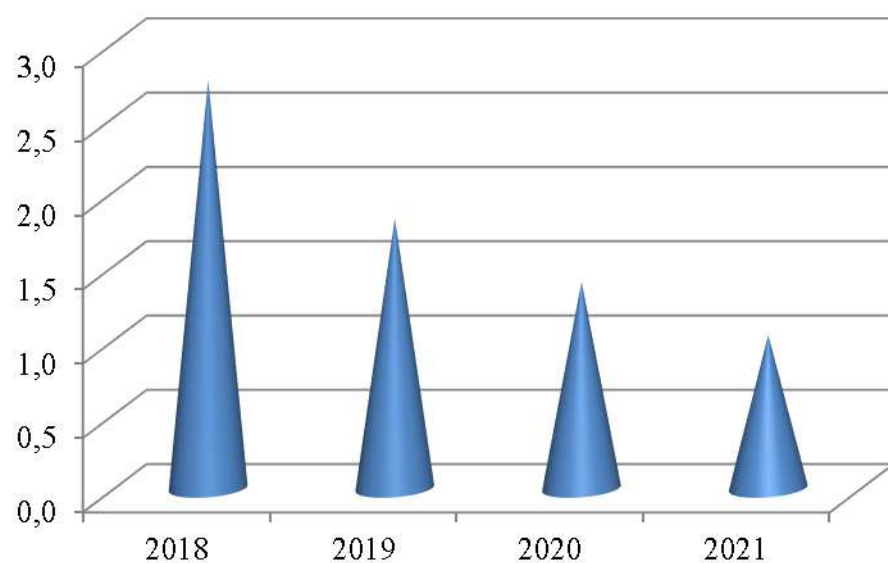

Рисунок 2.12 – Динаміка фондовіддачі, грн./ грн.

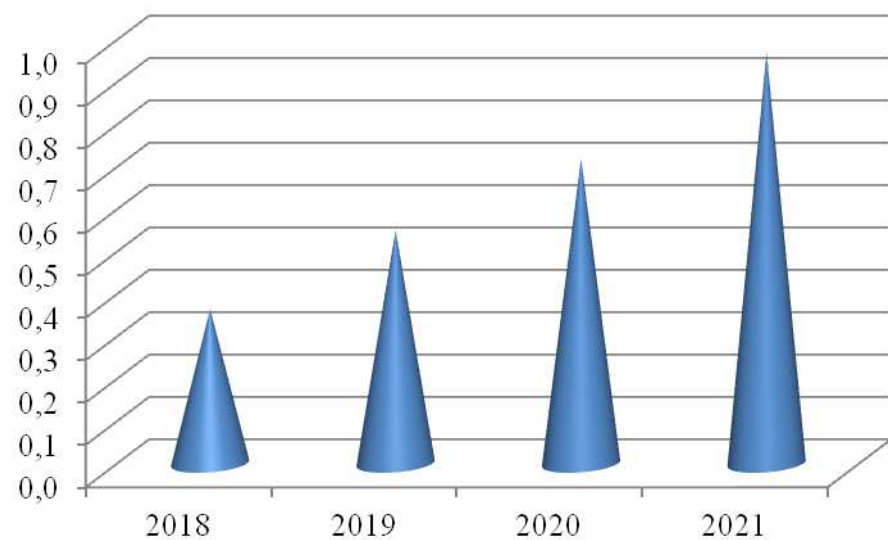

Рисунок 2.13 – Динаміка фондомісткості, грн./ грн.

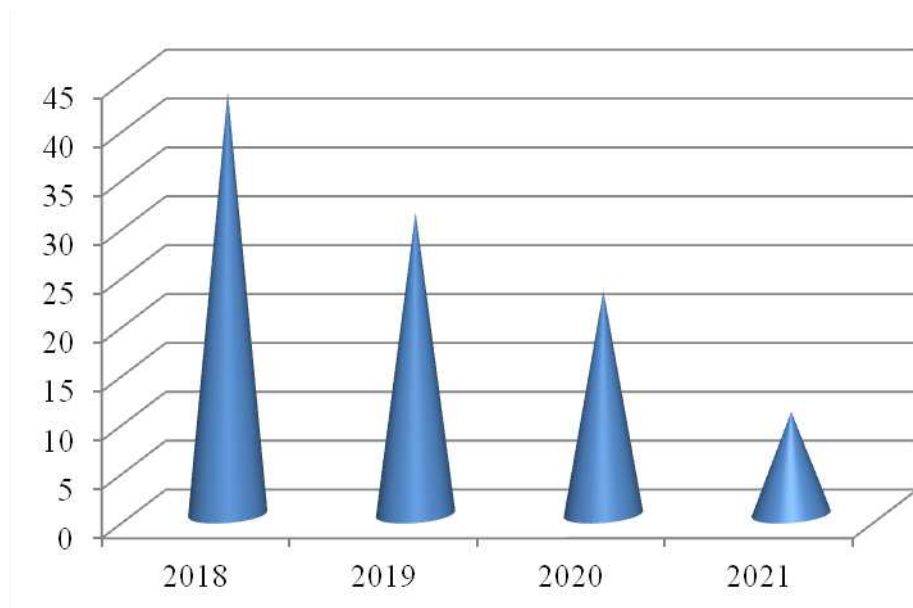

Рисунок 2.14 – Динаміка фондорентабельності, %

Зменшення фондівіддачі, фондорентабельності та зростання фондомісткості свідчить про зниження ефективності використання основних засобів підприємства.

2.5 Аналіз оборотних активів підприємства

Оборотні активи підприємства складаються з запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів, інших оборотних активів. Склад і структура оборотних активів АТ «Кохавинська паперова фабрика» на кінець року представлені у таблиці 2.13.

Оборотні активи у 2019 р. зросли на 20838 тис. грн., у 2020 р. збільшилися на 14522 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 14149 тис. грн.

Запаси зростали щорічно : у 2019 р. – на 13412 тис. грн., у 2020 р. – на 5912 тис. грн., у 2021 р. – на 2119 тис. грн., їх питома вага збільшилася з 33,36 % на кінець 2018 р. до 42,99 % на кінець 2021 р.

Дебіторська заборгованість зменшилася у 2019 р. на 380 тис. грн, у 2020 р. – на 341 тис. грн., у 2021 р. вона зросла на 16227 тис. грн.

Таблиця 2.13 – Склад і структура оборотних активів підприємства на кінець року

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
Оборотні активи (разом), тис. грн. у т.ч.	127989	148827	163349	149200	20838	14522	-14149
Запаси							
- сума, тис.грн.	42697	56109	62021	64140	13412	5912	2119
- питома вага, %	33,36	37,70	37,97	42,99	4,34	0,27	5,02
Дебіторська заборгованість							
- сума, тис .грн.	65544	65164	64823	81050	-380	-341	16227
- питома вага, %	51,21	43,79	39,68	54,32	-7,42	-4,11	14,64
Грошові кошти та їх еквіваленти							
- сума, тис. грн.	19458	27063	35982	2983	7605	8919	-32999
- питома вага, %	15,20	18,18	22,03	2,00	2,98	3,85	-20,03
Інші оборотні активи							
- сума, тис. грн.	290	491	523	1027	201	32	504
- питома вага, %	0,23	0,33	0,32	0,69	0,10	-0,01	0,37

Питома вага дебіторської заборгованості зменшилася з 51,21 % на кінець 2018 р. до 39,68 % на кінець 2020 р. та зросла до 54,32 % на кінець 2021 р. Грошові кошти та їх еквіваленти збільшилася у 2019 р. на 7605 тис. грн, у 2020 р. – на 8919 тис. грн., у 2021 р. вони зменшилися на 32999 тис. грн. Питома вага грошових коштів та їх еквівалентів збільшилася з 15,2 % на кінець 2018 р. до 22,03 % на кінець 2020 р. та зменшилася до 2 % на кінець 2021 р. Величина і питома вага інших оборотних активів низькі.

Склад і структура запасів АТ «Кохавинська паперова фабрика» на кінець року представлені у таблиці 2.14.

Запаси у 2019 р. зросли на 13412 тис. грн., у 2020 р. збільшилися 5912 тис. грн., у 2021 р. зросли на 2119 тис. грн. Сировина зростала у 2019 р. на 6600 тис. грн., у 2020 р. – на 6914 тис. грн., у 2021 р. зменшилася на 2396 тис. грн., її питома вага зменшилася з 58,39 % на кінець 2020 р. до 52,72 % на кінець 2021 р. Запасні частини зросли у 2019 р. на 3222 тис. грн, у 2020 р. – на 3092 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 648 тис. грн.

Таблиця 2.14 – Склад і структура запасів підприємства на кінець року

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
Запаси (разом), тис. грн.	42697	56109	62021	64140	13412	5912	2119
у т.ч.							
Сировина							
- сума, тис.грн.	22698	29298	36212	33816	6600	6914	-2396
- питома вага, %	53,16	52,22	58,39	52,72	-0,94	6,17	-5,67
Запасні частини							
- сума, тис. грн.	9757	12979	16071	15423	3222	3092	-648
- питома вага, %	22,85	23,13	25,91	24,05	0,28	2,78	-1,86
Готова продукція							
- сума, тис. грн.	6698	9091	5151	10993	2393	-3940	5842
- питома вага, %	15,69	16,20	8,30	17,14	0,51	-7,90	8,84
Напівфабрикати							
- сума, тис. грн.	2230	3594	2943	2451	1364	-651	-492
- питома вага, %	5,22	6,41	4,75	3,82	1,19	-1,66	-0,93
Інші							
- сума, тис. грн.	1314	1147	1644	1457	-167	497	-187
- питома вага, %	3,08	2,04	2,65	2,27	-1,04	0,61	-0,38

Питома вага запасних частин зменшилася з 25,91 % на кінець 2020 р. до 24,05 % на кінець 2021 р. Готова продукція збільшилася у 2019 р. на 2393 тис. грн, у 2020 р. зменшилася на 3940 тис. грн., у 2021 р. зросла на 5842 тис. грн. Питома вага готової продукції зменшилася з 15,69 % на кінець 2018 р. до 8,3 % на кінець 2020 р. та зросла до 17,14 % на кінець 2021 р. Напівфабрикати збільшилася у 2019 р. на 1364 тис. грн, у 2020 р. зменшилася на 651 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 492 тис. грн. Питома вага напівфабрикатів зменшилася з 6,41 % на кінець 2019 р. до 3,82 % на кінець 2021 р. Величина і питома вага інших запасів нижча, ніж напівфабрикатів і зменшуються у 2019 р. та в 2021 р.

Аналіз ефективності використання оборотних активів, який передбачає розрахунок величини та динаміки показників коефіцієнтів оборотності оборотних активів, запасів, дебіторської заборгованості представлено у таблиці 2.15. Динаміка середньорічної вартості оборотних активів

представлена на рисунку 2.15, динаміка коефіцієнтів оборотності – на рисунках 2.16-2.18.

Таблиця 2.15 – Динаміка показників ефективності використання оборотних активів підприємства

№	Показники	Од. вим.	Роки			
			2018	2019	2020	2021
1	Реалізована продукція	тис.	538010	544611	598334	668320
	$\Delta^л$	грн.	-	6601	53723	69986
	$T_{пр}^л$	%	-	1,23	9,86	11,70
2	Середньорічна вартість оборотних активів	тис.	127989	138408	156088	156274,5
	$\Delta^л$	грн.	-	10419	17680	186,5
	$T_{пр}^л$	%	-	8,14	12,77	0,12
3	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	обороти	4,204	3,935	3,833	4,277
	$\Delta^л$		-	-0,269	-0,102	0,444
	$T_{пр}^л$	%	-	-6,39	-2,58	11,56
4	Собівартість реалізованої продукції	тис.	453404	452033	500145	600662
	$\Delta^л$	грн.	-	-1371	48112	100517
	$T_{пр}^л$	%	-	-0,30	10,64	20,10
5	Середньорічна вартість запасів	тис.	42697	49403	59065	63080,5
	$\Delta^л$	грн.	-	6706	9662	4015,5
	$T_{пр}^л$	%	-	15,71	19,56	6,80
6	Коефіцієнт оборотності запасів	обороти	10,619	9,150	8,468	9,522
	$\Delta^л$		-	-1,469	-0,682	1,054
	$T_{пр}^л$	%	-	-13,84	-7,46	12,45
7	Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	тис.	65544	65354	64993,5	72936,5
	$\Delta^л$	грн.	-	-190	-360,5	7943
	$T_{пр}^л$	%	-	-0,29	-0,55	12,22
8	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	обороти	8,208	8,333	9,206	9,163
	$\Delta^л$		-	0,125	0,873	-0,043
	$T_{пр}^л$	%	-	1,52	10,47	-0,47

Середньорічна вартість оборотних активів щорічно зростала: у 2019 р. – на 10419 тис. грн. або на 8,14 %, у 2020 р. – на 17680 тис. грн. або на 12,77 %, у 2021 р. – на 186,5 тис. грн. або на 0,12 %.

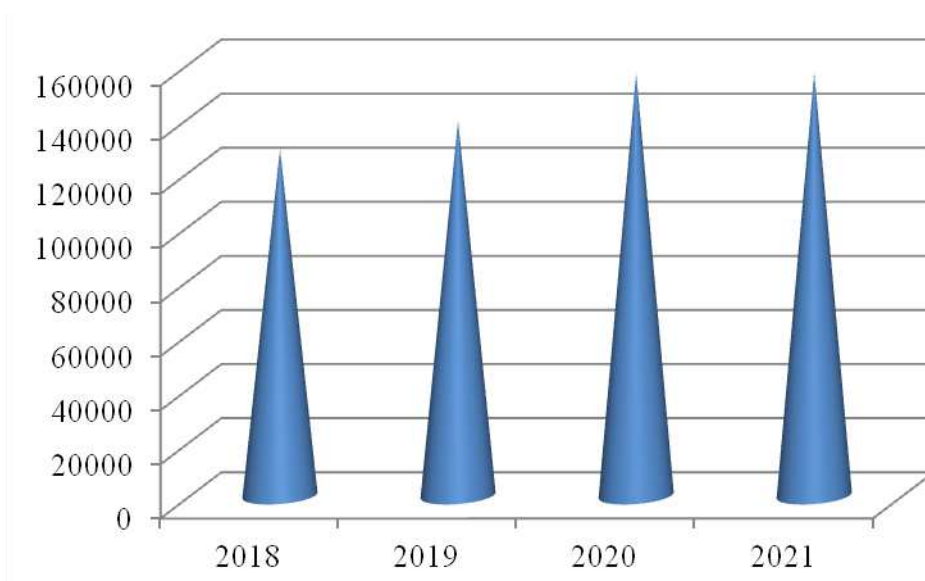

Рисунок 2.15 – Динаміка середньорічної вартості оборотних активів,
тис. грн.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів зменшився у 2019 р. і в 2020 р. на 0,269 обороти і на 0,102 обороти відповідно внаслідок зростання середньорічної вартості оборотних активів та зріс у 2021 р. 0,444 обороти внаслідок зростання реалізованої продукції.

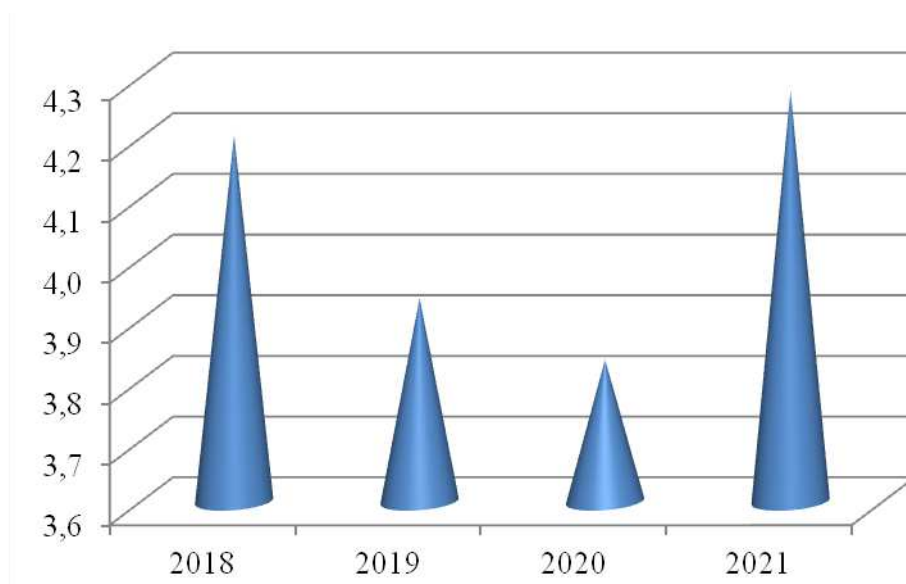

Рисунок 2.16 – Динаміка коефіцієнта оборотності оборотних активів,
оберти

Коефіцієнт оборотності запасів зменшився у 2019 р. і в 2020 р. на 1,469 обороти і на 0,682 обороти відповідно внаслідок зростання середньорічної вартості запасів та зріс у 2021 р. 1,054 обороти внаслідок зростання реалізованої продукції.

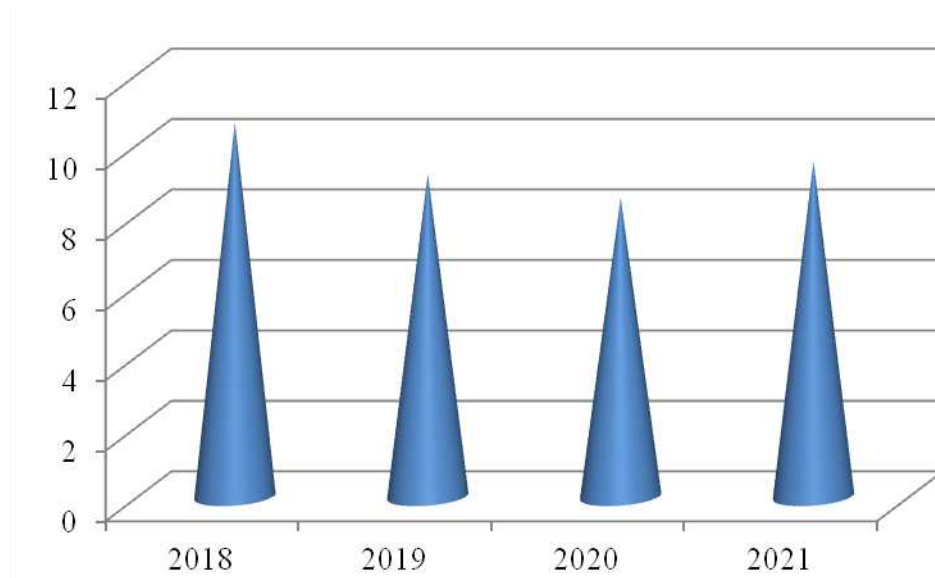

Рисунок 2.17 – Динаміка коефіцієнта оборотності запасів, оберти

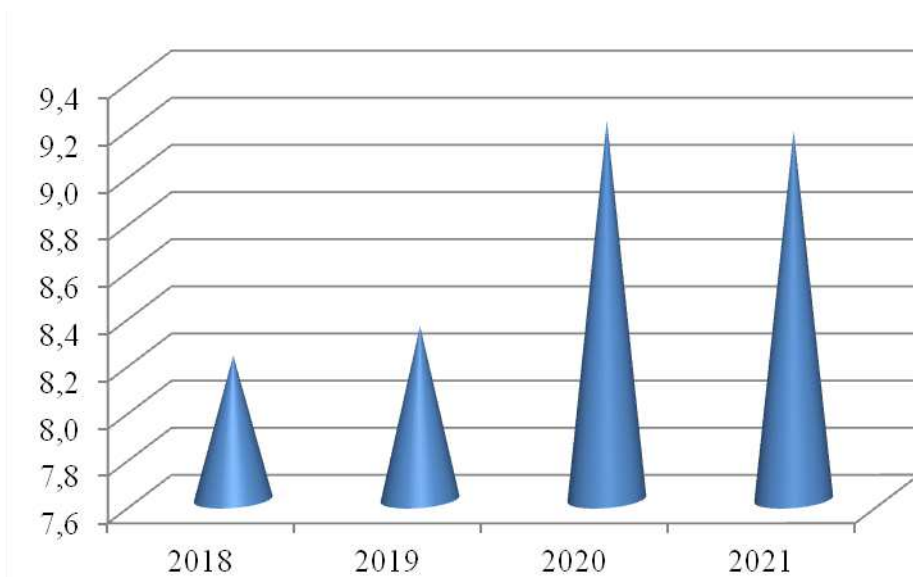

Рисунок 2.18 – Динаміка коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості, оберти

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості збільшився у 2019 р. і в 2020 р. на 0,125 обороти і на 0,873 обороти відповідно внаслідок

зменшення середньорічної вартості дебіторської заборгованості і зростання реалізованої продукції, а в 2021 р. зменшився на 0,47 обороти внаслідок зростання середньорічної вартості дебіторської заборгованості.

Таким чином, у 2021 р. підвищилася ефективність використання оборотних активів та запасів.

2.6 Аналіз капіталу і майна АТ «Кохавинська паперова фабрика»

Підприємство має капітал: власний і позиковий. Позиковий капітал представлений довгостроковими та поточними зобов'язаннями і забезпеченнями. За рахунок цього капіталу підприємство придбає необоротні і оборотні активи. Капітал підприємства представлено в пасиві балансу, а необоротні і оборотні активи надаються в активі балансу.

Аналіз балансу АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлено у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 – Аналіз балансу АТ «Кохавинська паперова фабрика» (на кінець року), тис. грн.

Показник	2018	2019	2020	2021	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1	2	3	4	5	6	7	8
Актив							
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	291	1083	1934	1905	792	851	-29
первісна вартість	656	1851	2919	3245	1195	1068	326
накопичена амортизація	365	768	985	1340	403	217	355
Основні засоби:	195840	403709	456938	840004	207869	53229	383066
первісна вартість	301165	403709	497820	925411	102544	94111	427591
знос	105325	0	40882	85407	-105325	40882	44525
Інвестиційна нерухомість	1013	1580	1580	1580	567	0	0
Відстрочені податкові активи	434	0	0	0	-434	0	0
Усього за розділом I	197578	406372	460452	846607	208794	54080	386155
II. Оборотні активи							

Продовження таблиці 2.16

1	2	3	4	5	6	7	8
Запаси:	42697	56109	62021	64140	13412	5912	2119
Виробничі запаси	33254	43331	53834	50489	10077	10503	-3345
Незавершене виробництво	2230	3594	2943	2451	1364	-651	-492
Готова продукція	6698	9091	5151	10993	2393	-3940	5842
Товари	515	93	93	207	-422	0	114
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	61788	59512	60939	74862	-2276	1427	13923
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					0	0	0
за виданими авансами	3156	1742	3188	5136	-1414	1446	1948
з бюджетом	0	2388	0	705	2388	-2388	705
Інша поточна дебіторська заборгованість	600	1522	696	347	922	-826	-349
Грошові кошти та їх еквіваленти	19458	27063	35982	2983	7605	8919	-32999
Інші оборотні активи	290	491	523	1027	201	32	504
Усього за розділом II	127989	148827	163349	149200	20838	14522	-14149
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	0	194	194	296	194	0	102
Баланс	325567	555393	623995	996103	229826	68602	372108
Пасив							
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	712	712	712	712	0	0	0
Капітал у дооцінках	0	127159	127159	126961	127159	0	-198
Резервний капітал	178	178	178	178	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	290030	356078	435397	491294	66048	79319	55897
Усього за розділом I	290920	484655	563446	619145	193735	78791	55699
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
Відстрочені податкові зобов'язання	0	25569	22255	19495	25569	-3314	-2760
Довгострокові кредити банків	0	11626	0	290672	11626	-11626	290672
Цільове фінансування	0	0	245	245	0	245	0
Усього за розділом II	0	37195	22500	310412	37195	-14695	287912
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							

Продовження таблиці 2.16

1	2	3	4	5	6	7	8
Короткострокові кредити банків	0	0	0	1949	0	0	1949
Поточна кредиторська заборгованість за:					0	0	0
довгостроковими зобов'язаннями	4676	4228	0	1574	-448	-4228	1574
товари, роботи, послуги	13532	17634	18796	43715	4102	1162	24919
розрахунками з бюджетом	6998	4114	9362	7507	-2884	5248	-1855
розрахунками зі страхування	560	129	212	165	-431	83	-47
розрахунками з оплати праці	2319	1972	2260	2411	-347	288	151
одержаними авансами	984	474	754	1141	-510	280	387
розрахунками з учасниками	241	313	379	366	72	66	-13
Поточні забезпечення	5268	4588	6184	7582	-680	1596	1398
Інші поточні зобов'язання	69	91	102	136	22	11	34
Усього за розділом III	34647	33543	38049	66546	-1104	4506	28497
Баланс	325567	555393	623995	996103	229826	68602	372108

Валюта балансу АТ «Кохавинська паперова фабрика» щорічно зростає: у 2019 р. – на 229826 тис. грн., у 2020 р. – на 68602 тис. грн., у 2021 р. – на 372108 тис. грн.

Необоротні активи щорічно збільшувалися: у 2019 р. – на 208794 тис. грн., у 2020 р. – на 54080 тис. грн., у 2021 р. – на 3386155 тис. грн. Оборотні активи збільшувалися у 2019 р. – на 20838 тис. грн., у 2020 р. – на 14522 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 14149 тис. грн.

Власний капітал підприємства щорічно зростає: у 2019 р. – на 193735 тис. грн., у 2020 р. – на 78791 тис. грн., у 2021 р. – на 55699 тис. грн. Довгострокові зобов'язання і забезпечення у 2019 р. зросли на 37195 тис. грн., у 2020 р. зменшилися на 14695 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 287912 тис. грн. Поточні зобов'язання і забезпечення у 2019 р. зменшилися на 1104 тис. грн., у 2020 р. зросли на 4506 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 28497 тис. грн.

Структура активу і пасиву АТ «Кохавинська паперова фабрика» на кінець року представлена у таблиці 2.17 і на рисунках 2.19, 2.20.

Таблиця 2.17 – Структура активу і пасиву АТ «Кохавинська паперова фабрика» на кінець року, %

Показник	2018	2019	2020	2021	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
Актив							
I. Необоротні активи	60,69	73,17	73,79	84,99	12,48	0,62	11,20
II. Оборотні активи	39,31	26,80	26,18	14,98	-12,52	-0,62	-11,20
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0	0,035	0,031	0,030	0,035	-0,004	-0,001
Баланс	100	100	100	100	0	0	0
Пасив							
I. Власний капітал	89,36	87,26	90,30	62,16	-2,10	3,04	-28,14
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0,00	6,70	3,60	31,16	6,70	-3,10	27,56
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	10,64	6,04	6,10	6,68	-4,60	0,06	0,58
Баланс	100	100	100	100	0	0	0

Питома вага необоротних активів зросла з 60,69 % на кінець 2018 р. до 84,99 % на кінець 2021 р. Питома вага оборотних активів зменшилася з 39,31 % на кінець 2018 р. до 14,98 % на кінець 2021 р.

Питома вага власного капіталу зросла з 87,26 % на кінець 2019 р. до 90,3 % на кінець 2020 р., та суттєво знизилася на кінець 2021 р. до 62,16 % внаслідок того, що значно підвищилася величина довгострокових зобов'язань і забезпечень. Питома вага довгострокових зобов'язань і забезпечень з 0 % на кінець 2018 р. підвищилася до 31,16 % на кінець 2021 р. Питома вага поточних зобов'язань і забезпечень з 10,64 % на кінець 2018 р. зменшилася до 6,04 % на кінець 2019 р. та підвищилася до 6,68 % на кінець 2021 р.

Частка власного капіталу, хоч і знизилася у 2021 р. до 62,16 %, але це вище 50 %, і тому підприємство ще не залежне від позикового капіталу. Тим більше, що сама величина власного капіталу у вартісному виразі у 2021 р. зросла, а структура змінилася на користь збільшення позикового капіталу через значне зростання довгострокових зобов'язань і забезпечень.

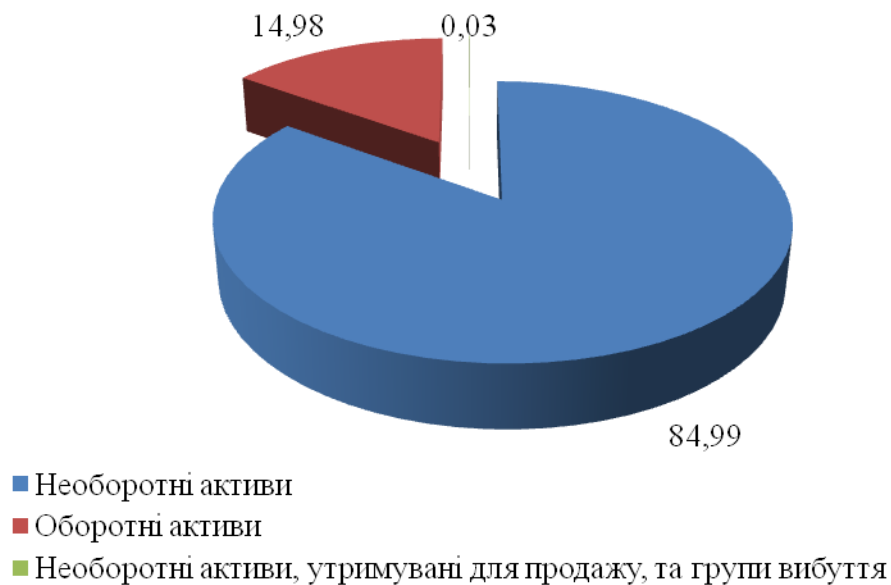

Рисунок 2.19 – Структура активу, %

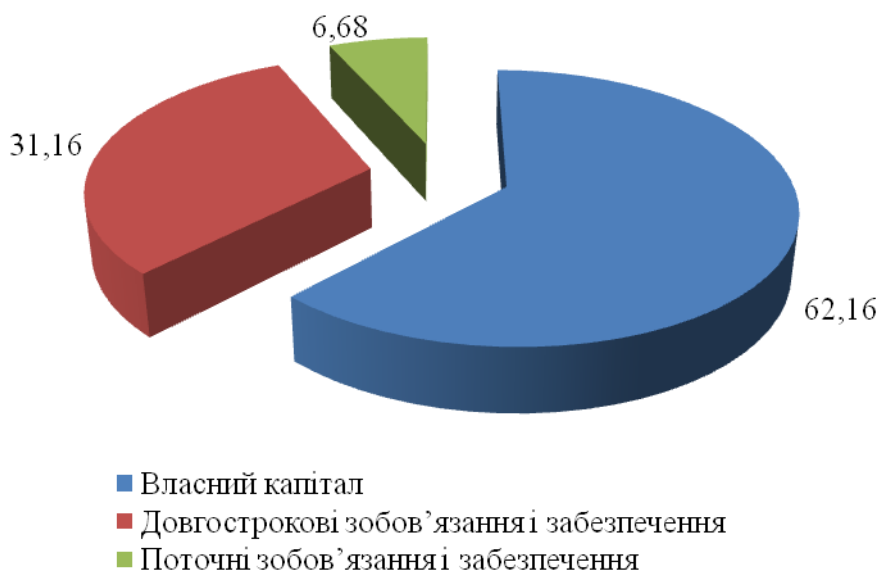

Рисунок 2.20 – Структура пасиву, %

Таким чином, протягом останніх 3-х років капітал і майно АТ «Кохавинська паперова фабрика» щорічно зростали, при цьому щорічно збільшувалася величина власного капіталу, а у 2021 р. суттєво зросла величина довгострокових зобов'язань і забезпечень; величина необоротних активів щорічно зростала, вона перевищує величину оборотних активів, які у 2021 р. знизилися.

2.7 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Фінансові результати діяльності підприємства містяться у звіті про фінансові результати (форма 2). Основними фінансовими результатами діяльності підприємства є чистий дохід від реалізації продукції, інші операційні доходи, інші фінансові доходи, інші доходи, собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, фінансові витрати, інші витрати, а також валовий прибуток, фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування, чистий фінансовий результат. Аналіз фінансових результатів діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлений у таблиці 2.18.

Таблиця 2.18 – Аналіз фінансових результатів діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика», тис. грн.

№	Показники	2018	% до ЧД	2019	% до ЧД	2020	% до ЧД	2021	% до ЧД
1	Чистий дохід від реалізації продукції	538010	100	544611	100	598334	100	668320	100
2	Собівартість реалізованої продукції	433509	80,58	426384	78,29	468563	78,31	565469	84,61
3	Валовий прибуток	104501	19,42	118227	21,71	129771	21,69	102851	15,39
4	Інші операційні доходи	459	0,09	1414	0,26	12947	2,16	481	0,07
5	Адміністративні витрати	11384	2,12	14502	2,66	18793	3,14	20858	3,12
6	Витрати на збут	8511	1,58	11147	2,05	12789	2,14	14335	2,14
7	Інші операційні витрати	3213	0,60	4694	0,86	1680	0,28	4938	0,74
8	Фінансовий результат від операційної діяльності	81852	15,21	89298	16,40	109456	18,29	63201	9,46
9	Інші фінансові доходи	199	0,04	1189	0,22	226	0,04	0	0,00
10	Інші доходи	2481	0,46	911	0,17	625	0,10	10443	1,56
11	Фінансові витрати	735	0,14	127	0,02	497	0,08	79	0,01
12	Інші витрати	742	0,14	2184	0,40	5075	0,85	403	0,06
13	Фінансовий результат до оподаткування	83055	15,44	89087	16,36	104735	17,50	73162	10,95
14	Податок на прибуток	14950	2,78	16039	2,95	18659	3,12	13163	1,97
15	Чистий фінансовий результат: прибуток	68105	12,66	73048	13,41	86076	14,39	59999	8,98

За результатами дослідження встановлено, що у структурі чистого доходу від реалізації продукції значну питому вагу займає собівартість продукції, яка у 2018 р. складала 80,58 %, у 2019 р. – 78,29 %, у 2020 р. – 78,31 %, у 2021 р. – 84,61 %.

Валовий прибуток у чистому доході від реалізації продукції підприємства складав: у 2018 р. – 19,42 %, у 2019 р. – 21,71 %, у 2020 р. – 21,69 %, у 2021 р. – 15,39 %, тобто через зростання собівартості його частка у 2021 р. значно зменшилася.

Фінансовий результат від операційної діяльності у структурі чистого доходу від реалізації продукції складав: у 2018 р. – 15,21 %, у 2019 р. – 16,4 %, у 2020 р. – 18,29 %, у 2021 р. – 9,64 %. Його частка знизилася у 2021 р. через зниження валового прибутку.

Чистий фінансовий результат у структурі чистого доходу від реалізації продукції складав: у 2018 р. – 12,66 %, у 2019 р. – 13,41 %, у 2020 р. – 14,39 %, у 2021 р. – 8,98 %. Його частка знизилася у 2021 р. через зниження фінансового результату від операційної діяльності.

Результати аналізу дозволяють зробити висновок, що підприємство у 2021 р. погіршило фінансові результати діяльності. Слід звернути увагу на доцільність зменшення витрат, особливо собівартості реалізованої продукції.

2.8 Аналіз прибутковості підприємства

Результати діяльності у вигляді прибутків демонструють ефект, який отримує підприємство від своєї роботи, але більш інформативними є показники прибутковості підприємства у вигляді відносних величин – показників рентабельності, в яких відображається ефективність функціонування суб'єкта господарювання і які показують, за рахунок якої величини витрат або ресурсів отримано прибутки. Ефективність діяльності підприємства характеризується показниками рентабельності, що оцінюються співвідношенням ефекту (прибутку) і вартості витрачених ресурсів, а також

доходів, отриманих у результаті їх використання. Рентабельності капіталу і власного капіталу показують за рахунок якої величини капіталу і власного капіталу відповідно отриманий чистий прибуток підприємства. Рентабельність виробництва характеризує ефективність використання підприємством основних засобів і оборотних активів і за рахунок якої величини останніх отримано прибуток від реалізації продукції підприємства. Рентабельність продукції характеризує ефективність виробничо-збутової діяльності підприємства і показує за рахунок якої величини витрат отримано прибуток від реалізації продукції підприємства. Валова рентабельність реалізованої продукції характеризує ефективність виробничої діяльності і є відношенням валового прибутку до чистого доходу від реалізації продукції. Операційна рентабельність реалізованої продукції показує прибутковість операційної діяльності підприємства і є відношенням фінансового результату від операційної діяльності до чистого доходу від реалізації продукції. Чиста рентабельність реалізованої продукції характеризує вплив всіх видів діяльності підприємства і є відношенням чистого фінансового результату до чистого доходу від реалізації продукції.

Для розрахунку показників рентабельності АТ «Кохавинська паперова фабрика» слід використовувати основні фінансові показники діяльності підприємства, зведені в таблицю 2.19. Результати розрахунку показників рентабельності представлено у таблиці 2.20.

Внаслідок підвищення середньорічної вартості капіталу і власного капіталу рентабельність капіталу у 2019 р. зменшилася на 4,34 %, у 2020 р. знизилася на 1,98 %, а рентабельність власного капіталу у 2019 р. зменшилася на 4,57 %, у 2020 р. знизилася на 2,41 %. Внаслідок зменшення чистого прибутку та зростання середньорічної вартості капіталу і власного капіталу у 2021 р. рентабельність капіталу зменшилася на 7,19 %, а рентабельність власного капіталу знизилася на 6,28 %.

Внаслідок підвищення середньорічної вартості основних засобів і оборотних активів рентабельність виробництва у 2019 р. зменшилася на 5 %, у

2020 р. знизилася на 4,39 %; внаслідок зменшення прибутку від реалізації продукції та зростання середньорічної вартості основних засобів і оборотних активів у 2021 р. рентабельність виробництва зменшилася на 8,33 %.

Таблиця 2.19 – Основні фінансові показники діяльності підприємства, тис. грн.

№ з/п	Показник	2018	2019	2020	2021	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1	Середньорічна вартість капіталу	325567	440480	589694	810049	114913	149214	220355
2	Середньорічна вартість власного капіталу	290920	387787,5	524050,5	591295,5	96867,5	136263	67245
3	Середньорічна вартість основних засобів	195840	299774,5	430323,5	648471	103934,5	130549	218147,5
4	Середньорічна вартість оборотних активів	127989	138408	156088	156274,5	10419	17680	186,5
5	Чистий дохід від реалізації продукції	538010	544611	598334	668320	6601	53723	69986
6	Виробнича собівартість реалізованої продукції	433509	426384	468563	565469	-7125	42179	96906
7	Повна собівартість реалізованої продукції	453404	452033	500145	600662	-1371	48112	100517
8	Валовий прибуток	104501	118227	129771	102851	13726	11544	-26920
9	Прибуток від реалізації продукції	84606	92578	98189	67658	7972	5611	-30531
10	Фінансовий результат від операційної діяльності	81852	89298	109456	63201	7446	20158	-46255
11	Чистий фінансовий результат: прибуток	68105	73048	86076	59999	4943	13028	-26077

Внаслідок зростання прибутку від реалізації продукції у 2019 р. рентабельність продукції збільшилася на 1,82 %; за рахунок підвищення повної собівартості реалізованої продукції у 2020 р. рентабельність продукції зменшилася на 0,85 %; внаслідок зменшення прибутку від реалізації продукції підвищення повної собівартості реалізованої продукції у 2021 р. рентабельність продукції зменшилася на 8,37 %.

Таблиця 2.20 – Аналіз показників рентабельності АТ «Кохавинська паперова фабрика», %

№ з/п	Показники	2018	2019	2020	2021	+/- 2019/ 2018	+/- 2020/ 2019	+/- 2021/ 2020
1	Рентабельність капіталу	20,92	16,58	14,60	7,41	-4,34	-1,98	-7,19
2	Рентабельність власного капіталу	23,41	18,84	16,43	10,15	-4,57	-2,41	-6,28
3	Рентабельність виробництва	26,13	21,13	16,74	8,41	-5,00	-4,39	-8,33
4	Рентабельність продукції	18,66	20,48	19,63	11,26	1,82	-0,85	-8,37
5	Валова рентабельність реалізованої продукції	19,42	21,71	21,69	15,39	2,29	-0,02	-6,30
6	Операційна рентабельність реалізованої продукції	15,21	16,40	18,29	9,46	1,19	1,89	-8,83
7	Чиста рентабельність реалізованої продукції	12,66	13,41	14,39	8,98	0,75	0,98	-5,41

Внаслідок зростання валового прибутку у 2019 р. валова рентабельність реалізованої продукції збільшилася на 2,29 %; за рахунок підвищення чистого доходу від реалізації продукції у 2020 р. валова рентабельність реалізованої продукції зменшилася на 0,02 %; внаслідок зменшення валового прибутку у 2021 р. валова рентабельність реалізованої продукції зменшилася на 6,3 %.

Внаслідок збільшення фінансового результату від операційної діяльності і чистого фінансового результату у 2019 р. і в 2020 р. операційна рентабельність реалізованої продукції зростає на 1,19 % і на 1,89 % відповідно, а чиста рентабельність реалізованої продукції збільшилася на 0,75 % і на 0,98 % відповідно. В результаті зниження фінансового результату від операційної діяльності і чистого фінансового результату у 2021 р. операційна рентабельність реалізованої продукції зменшилася на 8,83 %, а чиста рентабельність реалізованої продукції знизилася на 5,41 %.

Динаміка рентабельності капіталу і рентабельності власного капіталу акціонерного товариства «Кохавинська паперова фабрика» представлена на рисунку 2.21, динаміка рентабельності виробництва і рентабельності продукції – на рисунку 2.22.

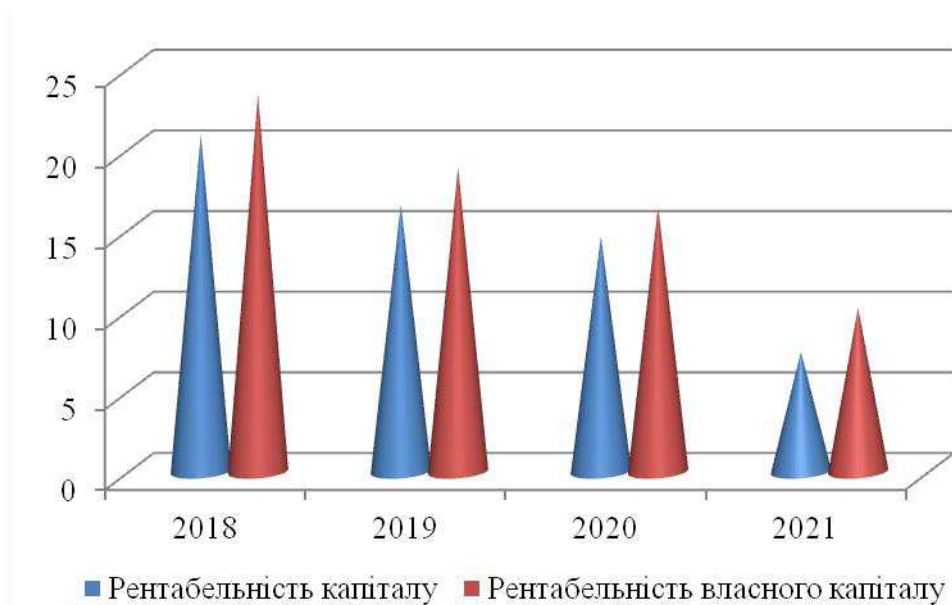

Рисунок 2.21 – Динаміка рентабельності капіталу і рентабельності власного капіталу, %

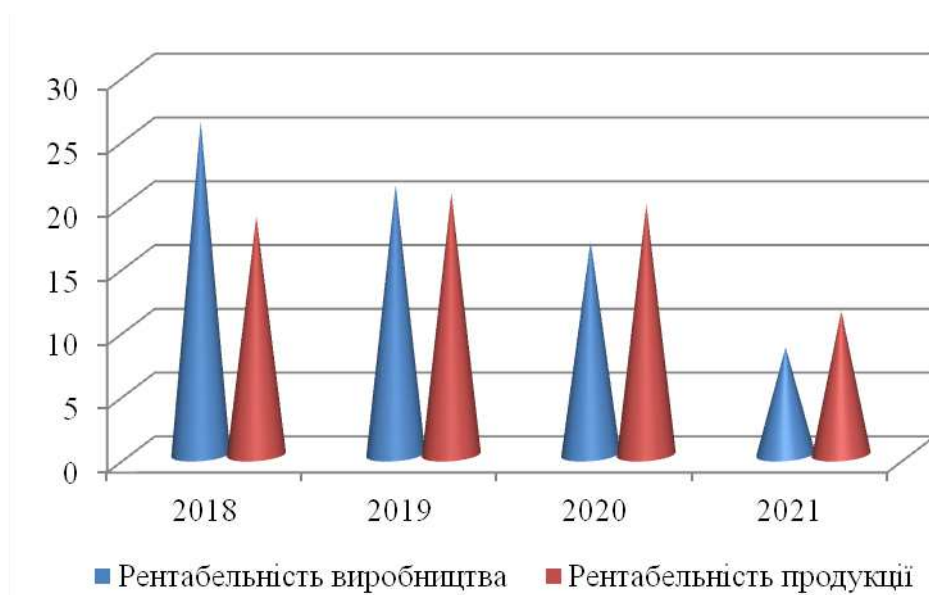

Рисунок 2.22 – Динаміка рентабельності виробництва і рентабельності продукції, %

Динаміка валової, операційної, чистої рентабельності представлена на рисунку 2.23.

Рисунок 2.23 – Динаміка валової, операційної, чистої рентабельності, %

Таким чином, у 2020 р. більшість показників рентабельності, а у 2021 р. всі показники рентабельності АТ «Кохавинська паперова фабрика» зменшилися, що свідчить про зниження ефективності діяльності підприємства.

3 ОБГРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «КОХАВИНСЬКА ПАПЕРОВА ФАБРИКА»

3.1 Обґрунтування заходів з підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства

Основним результатом діяльності підприємства є отриманням ним прибутку. Так як величина прибутку залежить від рівня чистого доходу (виручки) від реалізації продукції та витрат на виробництво і збут продукції, то ефективною є діяльність, за якої підприємство підвищує дохід та отримує прибуток за рахунок меншої величини витрат. Тобто співвідношення прибутку до витрат (собівартості), яке характеризує прибутковість діяльності підприємства, визначає наскільки ефективно працює суб'єкт господарювання. Відповідно управлінські рішення щодо підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства зазвичай стосуються таких основних аспектів як збільшення чистого доходу від реалізації продукції та зниження собівартості продукції.

У АТ «Кохавинська паперова фабрика» чистий дохід від реалізації продукції щорічно зростає. Собівартість реалізованої продукції у 2021 р. збільшилася набагато більше (на 100517 тис. грн. або на 20,1 %), ніж зріс чистий дохід (на 69986 тис. грн. або на 11,7 %), в результаті чого прибуток від реалізації підприємства зменшився на 30531 тис. грн. або на 31,09 % (див. табл. 2.3). Тому для досліджуваного підприємства актуальними є заходи по збільшенню обсягів виробництва і реалізації продукції, за рахунок яких досягається зростання чистого доходу, та заходи зі зниження собівартості продукції.

У структурі собівартості продукції АТ «Кохавинська паперова фабрика» високу частку мають матеріальні витрати, зокрема витрати на макулатуру,

відповідно зниження матеріальних витрат дуже актуальне для підприємства, так як сприятиме збільшенню прибутку.

Також для підвищення ефективності виробничої діяльності актуальним є використання нового обладнання, що дозволить підвищити продуктивність і знизити поточні виробничі витрати. В наш час, коли відбувається постійне здорожчання енергетичних ресурсів кожне підприємства намагається використовувати такі технології та техніку, які дозволяють знизити витрати на енергію і паливо, відповідно доцільним є застосування на виробництві енергоощадного та маловідходного обладнання.

Якщо розглядати структуру чистого доходу від реалізації продукції АТ «Кохавинська паперова фабрика», то високу частку доходу підприємство у 2021 р. отримало від реалізації туалетного паперу (47,57 %) та паперових рушників (33,39 %), що представлено у таблиці 2.1. Ці види продукції підприємства користуються високим попитом серед вітчизняних і закордонних споживачів завдяки гарним якісним характеристикам.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» виробляє високоякісну продукцію санітарно-гігієнічного призначення, зокрема туалетний папір ТМ «Кохавинка» та ТМ «Mildi» у рулончиках і паперові рушнички. Підприємство займає 34% вітчизняного ринку цієї продукції. Ще 35% відправляє на експорт до Чехії, Румунії, Угорщини, Молдови, Білорусі та Нідерландів. Продукція підприємства виготовляється з екологічно чистої сировини. Туалетний папір виробництва АТ «Кохавинська паперова фабрика» м'який і ніжний на дотик, міцний та економний у використанні, має чудові поглинаючі властивості, розчиняється у воді. Паперові рушнички виготовлені із вторинної сировини, міцні, ніжні, зручні у використанні, мають гарні адсорбційні властивості, чудово вбирають вологу, ідеально підходять для професійного та домашнього застосування.

Характеристики туалетного паперу (кількість шарів, тиснення, перфорація, колір та інші), що виготовляється у АТ «Кохавинська паперова фабрика», представлені у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Характеристики туалетного паперу

Назва туалетного паперу	Наявність втулки	Перфорація	Тиснення	Кількість шарів	Колір	Діаметр рулона, мм	Ширина стрічки, мм	Кількість відривів, шт.	Фасування в упаковці, шт.
Економний	-	+	-	1	сірий	90	90	-	8
Кохавинка Антисептичний	-	+	+	1	рожевий	100	90	-	8
Кохавинка Класичний	-	-	+	1	сірий	100	90	-	8
Кохавинка Велетень	+	+	+	1	сірий	190	90	900	8
Кохавинка Веселий розмір	+	+	+	1	сірий	125	90	460	9
Mildi Premium Jambo	+	-	+	2	білий	195	90	900	8
Mildi De Luxe Jambo	+	-	+	2	зелений	195	90	900	8
Mildi Premium Maxi	+	-	+	2	білий	125	90	460	9
Mildi De Luxe Maxi	+	-	+	2	білий	65	90	230	6

Пропонується розширити кольорову гаму туалетного паперу, що буде естетично привертати споживачів з різними смаками, та за прогнозами експертів збільшить обсяги продажів туалетного паперу.

Так, пропонується туалетний папір класичний виготовляти також у голубому, рожевому і зеленому кольорах. Можна його реалізовувати під назвою туалетний папір класичний кольоровий. За прогнозами експертів це збільшить обсяги його продажів на 250000 упаковок на рік.

Також пропонується туалетний папір Кохавинка Антисептичний виготовляти крім традиційного рожевого кольору ще в зеленому і голубому кольорах. За прогнозами експертів це збільшить обсяги його продажів на 200000 упаковок на рік. А туалетний папір Mildi De Luxe Jambo пропонується виготовляти крім традиційного зеленого кольору ще в рожевому і голубому кольорах, що за прогнозами експертів збільшить обсяги його продажів на 150000 упаковок на рік. Розширення кольорової гами туалетного паперу дозволить за рахунок збільшення обсягів продажу підвищити чистий дохід від реалізації продукції, а ефект від впровадження цього заходу буде у підвищенні прибутку від реалізації продукції.

Прибуток від реалізації продукції розраховано за формулою:

$$Prn = ЧД - С \quad (3.1)$$

де $ЧД$ – чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.;

$С$ – собівартість реалізованої продукції, тис. грн.

Результат розрахунку збільшення прибутку від реалізації продукції від розширення кольорової гами туалетного паперу представлено у таблиці 3.2

Таблиця 3.2 – Збільшення прибутку від реалізації продукції за рахунок розширення кольорової гами туалетного паперу

Найменування туалетного паперу	Збільшення обсягу реалізації, упаковок	Ціна, грн./упаковку	Собівартість, грн./упаковку	Прибуток, грн./упаковку	Збільшення		
					чистого доходу, тис. грн.	собівартості, тис. грн.	прибутку від реалізації продукції, тис. грн.
Класичний кольоровий	250000	72	63	9	18000	15750	2250
Кохавинка Антисептичний	200000	76	66	10	15200	13200	2000
Mildi De Luxe Jambo	150000	80	69	11	12000	10350	1650
Разом	600000	228	198	30	45200	39300	5900

За рахунок розширення кольорової гами туалетного паперу АТ «Кохавинська паперова фабрика» збільшить прибуток від реалізації продукції на 5900 тис. грн.

Характеристики паперових рушників, які виготовляються у АТ «Кохавинська паперова фабрика», представлені у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Характеристики паперових рушників

Назва паперового рушника	Наявність втулки	Перфорація	Тиснення	Кількість шарів	Колір	Діаметр рулона, мм	Ширина стрічки, мм	Кількість відривів (штук в упаковці), шт.	Фасування в упаковці, шт.
Кохавинка	+	+	+	1	синій	135	215	520	6
Кохавинка	+	+	+	1	синій	200	200	1050	6,2
Кохавинка Промисловий	+	+	+	1	синій	280	270	2000	1
Кохавинка Листовий	-	-	+	1	зелений	250	230	160, 200	20
Mildi De Luxe	-	-	+	2	білий	250	115	150	20
Mildi De Luxe високоякісний	-	-	+	2	білий	200	80	200	20
Mildi Premium	-	-	+	1	білий	250	115	250	15
«Mildi Premium» в рулоні	+	+	+	1	зелений	160	215	700	2
Mildi De Luxe в рулоні	+	+	+	2	білий	160	215	660	2
Mildi De Luxe Industrial в рулоні	+	+	+	2	білий	280	255	2200	1

Пропонується розширити кольорову гаму паперових рушників, що дозволить задовольнити смаки більш широкого кола споживачів та збільшити обсяги продажів паперових рушників.

Так, пропонується паперові рушники Кохавинка Листові крім зеленого кольору також виготовляти у голубому і рожевому кольорах. За прогнозами експертів це збільшить обсяги їх продажів на 15000 упаковок на рік.

Також пропонується паперові рушники «Mildi Premium» в рулоні, яких в упаковці 2 шт., фасувати один традиційного зеленого кольору, а другий – синього. За прогнозами експертів це збільшить обсяги їх продажів на 10000 упаковок на рік. А паперові рушники Mildi De Luxe в рулоні, яких в упаковці 2 шт., фасувати один традиційного білоого кольору, а другий – рожевого або синього або зеленого, що за прогнозами експертів збільшить обсяги його продажів на 10000 упаковок на рік.

Результат розрахунку збільшення прибутку від реалізації продукції, здійсненого за формулою 3.1, за рахунок розширення кольорової гами паперових рушників представлено у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Збільшення прибутку від реалізації продукції за рахунок розширення кольорової гами паперових рушників

Найменування паперового рушника	Збільшення обсягу реалізації, упаковок	Ціна, грн./упаковку	Собівартість, грн./упаковку	Прибуток, грн./упаковку	Збільшення		
					чистого доходу, тис.грн.	собівартості, тис. грн.	прибутку від реалізації продукції, тис. грн.
Кохавинка Листовий	15000	660	580	80	9900	8700	1200
Mildi Premium в рулоні	10000	125	110	15	1250	1100	150
Mildi De Luxe в рулоні	10000	315	275	40	3150	2750	400
Разом	35000	1100	965	135	14300	12550	1750

За рахунок розширення кольорової гама паперових рушників АТ «Кохавинська паперова фабрика» збільшить прибуток від реалізації продукції на 1750 тис. грн.

Разом збільшення прибутку від реалізації кольорового туалетного паперу та паперових рушників складе:

$$Пдод = 5900 + 1750 = 7650 \text{ тис. грн.}$$

Сумарно за рахунок розширення кольорової гама туалетного паперу та паперових рушників АТ «Кохавинська паперова фабрика» збільшить прибуток від реалізації продукції на 7650 тис. грн.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» виготовляє продукцію на основі макулатури. Основною складовою витрат підприємства є витрати на макулатуру, які у 2021 р. склали 245668 тис. грн. Макулатура приймається у відповідності до вимог ДСТУ: 3500:2019. Купує макулатуру підприємство в Україні, а також у Молдови, Словачії, Румунії та Польщі. Української макулатури для підприємства не достатньо, тому без імпорту макулатури АТ «Кохавинська паперова фабрика» не може обійтися, в основному підприємство докуповує її в Польщі, Словаччині, Румунії. Але ціни на макулатуру зростають, особливо в Польщі, тому пропонується зменшити обсяги імпорту макулатури з Польщі і збільшити з Молдови, в якій макулатура дешевша [32]. Дана пропозиція дозволить зменшити собівартість продукції підприємства. Результат розрахунку ефекту від зміни країни постачання макулатури, який полягатиме у зменшенні витрат, представлено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5 – Зменшення собівартості продукції за рахунок зміни країни постачання макулатури

Найменування сировини	Країна-постачальник	Обсяг імпорту, тон	Ціна, грн./тону	Витрати на весь обсяг, грн.	Зменшення собівартості, тис. грн.
Макулатура	Польща	4500	6070	27315000	2205
Макулатура	Молдова	4500	5580	25110000	

В результаті закупівлі макулатури у постачальників з Молдови за середньою ціною 5580 грн./тону, яка є нижчою на 8 %, ніж середня ціна постачальників з Польщі (6070 грн./тону), у підприємства знизяться витрати на макулатуру на 2205 тис. грн., на цю ж величину зменшиться собівартість продукції підприємства та зросте прибуток від реалізації продукції.

Технологічний процес виробництва туалетного паперу умовно поділяють на три частини: обробка макулатури, виробництво паперу та формування кінцевого продукту. У зоні обробки макулатури сировина має бути підготовлена найкращим чином, саме від цього залежить кінцева якість продукції. Тут макулатура подрібнюється і змішується з водою, у результаті виходить однорідна маса, яку називають пульпою. У другій зоні відбувається ретельніше очищення її від дрібних домішок і відбілювання пульпи. Потім пульпа надходить на барабан, за допомогою якого проводиться тиснення малюнка та сушіння паперу. Далі відбувається намотування отриманого паперу в бобіни, обклеювання та нарізка рулонів.

Спочатку макулатуру завантажують у «гідропульпер» – апарат, в якому розпускають папір і картон на волокна. Фільтрують сторонні предмети – дріт, целофан, матерію, фольгу. Паперове волокно перетворюють на макулатурну масу – непривабливу рідину, яка також проходить кілька етапів очищення, а потім потрапляє до згущувача. Перед формуванням паперу на спеціальних машинах волокна відмивають від крейди та фарби. Основа поміщається на спеціальному барабані, потім її пропускають через блоки перфорації, де вона набуває малюнок у вигляді тиснення. Потім папір накручують на широку гільзу довжиною 2,1 метра або 2,3 метра або скручують у рулони без гільз. Далі упаковують в етикетку. Сформований довгий моток розрізають на готові рулони шириною 90 міліметрів, в кожен з яких замотано 55 метрів паперу. На добу виходить 300 тисяч штук. На конвейерній стрічці рулончики формують у вісімки, а потім упаковують в мішки по 48 штук.

Повний цикл виготовлення туалетного паперу з макулатури передбачає використання наступних верстатів:

– папероробний апарат, що складається з гідророзбивача, електричного генератора, дробарки для подрібнення паперових відходів; вібруючого сита що відокремлює металеві предмети (скріпки, затискачі); млина, що подрібнює макулатуру та змішує її з водою; промивного пристрою, змішувачів, очищувачів; барабана для сушіння при 110 градусах; шаберного ножа;

– бобіно-розмотувального обладнання – верстат перемотувально-намотувальний, що наносить тиснення і формує шари заготовки;

– верстат для розрізання рулонів;

– пакувальний апарат;

– обклеювальний апарат;

– верстати для виготовлення картонних втулок.

Основні характеристики перемотувально-намотувальних верстатів представлені у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6 – Основні характеристики перемотувально-намотувальних верстатів

Модель	ZS-E-1350	ZS-E-1750	ZS-E-1950	ZS-E-2150	ZS-E-2450	ZS-E-2700
1	2	3	4	5	6	7
Густина сировини, г/м ²	13-40	13-40	13-40	13-40	13-40	13-40
Максимальна ширина розмотуваної бобіни, мм	1350	1750	1950	2150	2450	2700
Максимальний діаметр розмотуваної бобіни, мм	1100	1100	1100	1100	1100	1100
Максимальна кількість шарів паперу	2	2	2	2	2	2
Наявність перфорації	+	+	+	+	+	+
Кількість пристроїв тиснення	1	1	1	1	1	1
Лінійна швидкість, м/хв	180	180	180	180	180	180
Кількість логів за хвилину, шт	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6
Завантаження роля пневматичне	+	+	+	+	+	+
Завантаження втулки	автомат	автомат	автомат	автомат	автомат	автомат
Автоматична зупинка за відсутності втулки	+	+	+	+	+	+

Продовження таблиці 3.6

1	2	3	4	5	6	7
Наявність клейового ножа с пристроєм формування хвостика	+	+	+	+	+	+
Потужність двигуна, кВт	5,5	7,5	7,5	7,5	7,5	11
Регулювання швидкості частотним перетворювачем	+	+	+	+	+	+
Габаритні розміри (ДхШхВ), мм	5050х 2600х 1800	5050х 2800х 1800	5050х 3020х 1800	5050х 3220х 1800	5050х 3420х 1800	5050х 4000х 1800

Для будь-якого підприємства важливим є оновлення обладнання на таке, що має кращі технічні характеристики, вищу продуктивність, є більш енергоефективним або енергоощадним.

Пропонується придбати 2 перемотувальні верстати Fourdrinier виробництва Китайської компанії Qinyang QinKe Paper Making Machinery Co., Ltd., які з тими ж характеристиками, що і перемотувально-намотувальні верстати ZS-E-2450, є більш енергоощадними і мають потужність не 7,5 кВт-год, а 6,0 кВт-год. Також пропонується придбати 2 верстати для розрізання рулонів цієї ж компанії, які є більш енергоощадними і використовуватимуть не 5,5 кВт/год, як традиційне обладнання, а 4,0 кВт/год.

Сукупні капітальні витрати будуть складатися з ціни перемотувально-намотувальних верстатів і верстатів для розрізання рулонів, яка складає 730 тис. грн., та витрат на їх монтаж і налаштування протягом 2-х змін тривалістю 8 годин кожна трудовитратами 2-х слюсарів та 1-го електрика з тарифними ставками 153 грн./год та 160 грн./год відповідно.

Капітальні витрати на впровадження нового обладнання розраховуються за формулою:

$$KB = C_{\text{обл}} + \sum Ч \cdot T_{\text{ст}} \cdot T_{\text{монт}} \quad (3.2)$$

де $C_{\text{обл}}$ – ціна обладнання, тис. грн.;

$Ч$ – чисельність працівників, що здійснюють монтаж і налагодження обладнання, осіб;

$T_{ст}$ – тарифна ставка, грн./год;

$T_{монт}$ – тривалість налагоджувально-монтажних робіт, год.

$$KB = 730 + 2 \cdot 153 \cdot 16 + 1 \cdot 160 \cdot 16 = 737456 \text{ грн.}$$

Зменшення витрат на електроенергію в результаті застосування більш енергозберігаючого обладнання розраховуються за формулою:

$$EE = (P_0 - P_1) \cdot T_{ел} \cdot T_{еф} \quad (3.3)$$

де P_0, P_1 – потужність старого і нового обладнання відповідно, кВт;

$T_{ел}$ – тариф на електроенергію, грн./кВт-год;

$T_{еф}$ – ефективний фонд часу роботи обладнання, год.

Результат розрахунку ефекту від заміни обладнання на більш енергозберігаюче, який полягатиме у зменшенні витрат на електроенергію, представлено у таблиці 3.7.

Таблиця 3.7 – Зменшення витрат на електроенергію за рахунок заміни обладнання на енергозберігаюче

Обладнання	Сумарна потужність, кВт-год	Ефективний час роботи обладнання, год.	Тариф на електроенергію, грн./кВт-год	Витрати на електроенергію за рік, грн.	Зменшення витрат, тис. грн.
Традиційне	26	7850	4,5	918450	212
Енергозберігаюче	20	7850	4,5	706500	

В результаті заміни обладнання на більш енергоощадне, у підприємства знизяться витрати на електроенергію на 212 тис. грн., на цю ж величину зменшиться собівартість продукції підприємства та зросте прибуток від реалізації продукції.

Термін окупності капітальних витрат – це відношення розміру капітальних витрат до зниження витрат.

$$T = KB / EE \quad (3.4)$$

$$T = 737 / 212 = 3,5 \text{ року}$$

Термін окупності капітальних витрат складе 3,5 роки.

3.2 Вплив запропонованих заходів на основні результати діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика»

Для підвищення ефективності діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика» запропоновано заходи з розширення кольорової гами туалетного паперу і паперових рушників, зміни країни постачання макулатури, впровадження енергозберігаючого обладнання.

В результаті розширення кольорової гами продукції прогнозується збільшення обсягів реалізації туалетного паперу на 600000 упаковок та паперових рушників на 35000 упаковок, в результаті чого чистий дохід від реалізації продукції АТ «Кохавинська паперова фабрика» зросте на 59500 тис. грн., прибуток від реалізації продукції збільшиться на 7650 тис. грн.

В результаті зміни країни постачальника макулатури з Польщі на Молдову за рахунок нижчої її ціни на 8 % підприємство зможе зменшити собівартість продукції на 2205 тис. грн.

В результаті впровадження енергозберігаючого обладнання виробництва КНР підприємство зможе зменшити витрати на електроенергію на 212 тис. грн.

Загальні результати від реалізації всіх запропонованих заходів зі збільшення обсягів виробництва і реалізації туалетного паперу та паперових рушників розширеної кольорової гами, зменшення витрат на закупівлю макулатури за рахунок зміни країни постачальника та зниження витрат на

електроенергію за рахунок застосування енергозберігаючого обладнання представлені у таблиці 3.8.

Таблиця 3.8 – Загальні результати від реалізації всіх запропонованих заходів

Захід	Капітальні витрати, тис. грн.	Зміна			Термін окупності капітальних витрат, роки
		чистого доходу, тис. грн.	собівартості, тис. грн.	прибутку від реалізації продукції, тис. грн.	
Розширення кольорової гами туалетного паперу і паперових рушників	–	+59500	+51850	+7650	–
Зміна країни постачання макулатури	–	0	–2205	+2205	–
Впровадження енергозберігаючого обладнання	737	0	–212	+212	3,5
Разом	737	+59500	+49433	+10067	–

Загальний ефект від реалізації всіх запропонованих заходів складе 10067 тис. грн.

Результати розрахунків основних показників за проектом і вплив запропонованих заходів на економічні показники діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлено у таблиці 3.9.

В результаті реалізації запропонованих заходів на підприємстві зросте чистий дохід (виручка) від реалізації продукції на 69500 тис. грн. або на 8,9 %, прибуток від реалізації продукції збільшиться на 10067 тис. грн. або на 14,88 %, чистий прибуток зросте на 8255 тис. грн. або на 13,76 %, підвищаться показники рентабельності продукції на 0,7 % і фондівддачі на 0,09 грн./грн.

Таблиця 3.9 – Вплив запропонованих заходів на економічні показники діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика»

№ з/п	Показники	2021	За про- ектом	Відхилення	
				абс.	відн.,%
1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	668320	727820	59500	8,90
2	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	600662	650095	49433	8,23
3	Прибуток від реалізації продукції, тис. грн.	67658	77725	10067	14,88
4	Рентабельність продукції, %	11,26	11,96	0,7	-
5	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	648471	649208	737	0,11
6	Фондовіддача, грн./грн.	1,031	1,121	0,09	8,78
7	Чистий прибуток, тис. грн.	59999	68254	8255	13,76

Наведені розрахунки свідчать на користь наданих пропозицій. Таким чином, у разі реалізації запропонованих заходів у АТ «Кохавинська паперова фабрика» збільшиться прибуток від реалізації продукції та підвищиться ефективність виробничої діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі бакалавра поставлено та вирішено актуальне завдання з підвищення ефективності управління виробничою діяльністю підприємства АТ «Кохавинська паперова фабрика». З результатів дослідження зроблені наступні висновки:

1. Виробнича діяльність – це сукупність дій працівників із застосуванням засобів праці, направлених на перетворення ресурсів в готову продукцію, що включають в себе зміну форми, змісту, структури різних видів сировини та матеріалів. Для підвищення ефективності виробничої діяльності необхідне: раціональне управління матеріалами з метою зменшення використання сировини, матеріалів, енергії та інших ресурсів шляхом упровадження мало відхідних і безвідхідних технологій, збільшення виходу корисної продукції чи енергії з одиниці використовуваного матеріалу; застосування технологічних нововведень; покращення використання устаткування; підвищення продуктивності праці завдяки використанню сучасних методів, технік, стимулюванню особистої майстерності, знань, старанного відношення до роботи; дотримання відповідності виробів потребам ринку. Сучасне управління виробничою діяльністю передбачає застосування стратегічного підходу, використання інновацій, покращення інформаційного забезпечення і цифровізацію бізнес-процесів.

2. Акціонерне товариство «Кохавинська паперова фабрика» – це підприємство з виробництва конкурентоздатної паперової продукції: паперу та картону, паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення. Аналіз результатів виробничо-господарської діяльності підприємства показав зростання чистого доходу від реалізації продукції підприємства: у 2019 р. – на 6601 тис. грн. або на 1,23 %, у 2020 р. – на 53723 тис. грн. або на 9,86 %, у 2021 р. – на 69986 тис. грн. або на 11,7 %. Прибуток від реалізації продукції збільшився у 2019 р. на 7972 тис. грн. або на

9,42 %, у 2020 р. зріс на 5611 тис. грн. або на 6,06 %, а у 2021 р. зменшився на 30531 тис. грн. або на 31,09 % внаслідок суттєвого зростання собівартості реалізованої продукції. Чистий прибуток підприємства у 2019 р. зріс на 4943 тис. грн. або на 7,26 %, у 2020 р. збільшився на 13028 тис. грн. або на 17,83 %, у 2021 р. зменшився на 26077 тис. грн. або на 30,3 %. Рентабельність продукції у 2019 р. збільшилася на 1,82 %, а у 2020 р. і у 2021 р. через суттєве зростання собівартості реалізованої продукції зменшилася на 0,85 % і на 8,37 % відповідно. Продуктивність праці працівників підприємства щорічно зростала: у 2019 р. – на 4,98 тис. грн./особу або на 0,3 %, у 2020 р. – на 158,24 тис.грн./особу або на 9,53%, у 2021 р. – на 164,51 тис. грн./особу або на 9,05%.

3. За результатами аналізу витрат виявлено, що операційні витрати АТ «Кохавинська паперова фабрика» щорічно зростали: у 2019 р. – на 110 тис. грн., у 2020 р. – на 39037 тис. грн., у 2021 р. – на 115614 тис. грн. Матеріальні затрати – це найбільша складова операційних витрат, вони у 2019 р. зменшилися на 25134 тис. грн., у 2020 р. зросли на 22135 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 98189 тис. грн.; їх питома вага зменшилася з 79,43 % у 2018 р. до 72,55 % у 2020 р. та збільшилася до 74,89 % у 2021 р. Виробнича собівартість продукції знизилася у 2019 р. на 7125 тис. грн., у 2020 р. зросла на 42179 тис. грн., у 2021 р. збільшилася на 96906 тис. грн., її питома вага у повній собівартості зменшилася з 95,61 % у 2018 р. до 93,68 % у 2020 р. та зросла до 94,14 % у 2021 р. Найбільшою складовою виробничої собівартості є собівартість реалізації продукції, яка зменшилася у 2019 р. на 9696 тис. грн., у 2020 р. зросла на 40600 тис. грн., у 2021 р. збільшилася на 98175 тис. грн., її питома вага знизилася з 98,09 % у 2018 р. до 97,35 % у 2020 р. та підвищилася до 98,03 % у 2021 р.

4. Необоротні активи АТ «Кохавинська паперова фабрика» представлені нематеріальними активами, основними засобами і інвестиційною нерухомістю. Нематеріальні активи зросли до 1934 тис. грн. у 2020 р. та зменшилися до 1905 тис. грн. у 2021 р. Величина основних засобів щорічно зростала і у 2021 р. склала 840004 тис. грн. Інвестиційна нерухомість у 2018 р.

складала 1013 тис. грн., у 2019-2021 рр. склала 1580 тис. грн. Фондовіддача основних засобів щорічно зменшувалася внаслідок зростання середньорічної вартості основних засобів: у 2019 р. – на 0,93 грн./грн. або на 33,87 %, у 2020 р. – на 0,427 грн./грн. або на 23,47 %, у 2021р. – на 0,359 грн./грн. або на 25,88 %. Фондорентабельність зменшилася у 2019 р. і в 2020 р. на 12,32 % і на 8,06 % відповідно внаслідок зростання середньорічної вартості основних засобів, а в 2021 р. зменшилася на 12,39 % внаслідок зменшення прибутку від реалізації продукції і зростання середньорічної вартості основних засобів.

5. Оборотні активи у 2019 р. зросли на 20838 тис. грн., у 2020 р. збільшилися на 14522 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 14149 тис. грн., в тому числі запаси у 2019 р. зросли на 13412 тис. грн., у 2020 р. збільшилися 5912 тис. грн., у 2021 р. зросли на 2119 тис. грн. Коефіцієнт оборотності оборотних активів зменшився у 2019 р. і в 2020 р. на 0,269 обороти і на 0,102 обороти відповідно внаслідок зростання середньорічної вартості оборотних активів та зріс у 2021 р. на 0,444 обороти внаслідок зростання реалізованої продукції. Коефіцієнт оборотності запасів зменшився у 2019 р. і в 2020 р. на 1,469 обороти і на 0,682 обороти відповідно внаслідок зростання середньорічної вартості запасів та зріс у 2021 р. 1,054 обороти внаслідок зростання реалізованої продукції.

6. Валюта балансу АТ «Кохавинська паперова фабрика» щорічно зростала: у 2019 р. – на 229826 тис. грн., у 2020 р. – на 68602 тис. грн., у 2021 р. – на 372108 тис. грн. Необоротні активи щорічно збільшувалися: у 2019 р. – на 208794 тис. грн., у 2020 р. – на 54080 тис. грн., у 2021 р. – на 3386155 тис. грн. Оборотні активи збільшувалися у 2019 р. – на 20838 тис. грн., у 2020 р. – на 14522 тис. грн., у 2021 р. зменшилися на 14149 тис. грн. Власний капітал підприємства щорічно зростав: у 2019 р. – на 193735 тис. грн., у 2020 р. – на 78791 тис. грн., у 2021 р. – на 55699 тис. грн. Довгострокові зобов'язання і забезпечення у 2019 р. зросли на 37195 тис. грн., у 2020 р. зменшилися на 14695 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 287912 тис. грн. Поточні зобов'язання і забезпечення у 2019 р. зменшилися на 1104 тис. грн., у 2020 р.

зросли на 4506 тис. грн., у 2021 р. збільшилися на 28497 тис. грн. Питома вага власного капіталу зросла з 87,26 % на кінець 2019 р. до 90,3 % на кінець 2020 р., та суттєво знизилася на кінець 2021 р. до 62,16 % внаслідок того, що значно підвищилася величина довгострокових зобов'язань і забезпечень. Підприємство у 2021 р. погіршило фінансові результати: зменшилися валовий прибуток, фінансовий результат від операційної діяльності і чистий прибуток.

7. У 2020 р. більшість показників рентабельності знизилися: рентабельність капіталу на 1,98 %, рентабельність власного капіталу на 2,41 %, рентабельність виробництва на 4,39 %, рентабельність продукції на 0,85 %, валова рентабельність реалізованої продукції на 0,02 %; а у 2021 р. всі показники рентабельності АТ «Кохавинська паперова фабрика» зменшилися, що свідчить про зниження ефективності діяльності підприємства».

8.3 метою підвищення ефективності діяльності АТ «Кохавинська паперова фабрика» запропоновано заходи з: розширення кольорової гами туалетного паперу і паперових рушників, в результаті чого прибуток від реалізації продукції підприємства збільшиться на 7650 тис. грн.; зміни країни постачання макулатури, в результаті чого за рахунок нижчої ціни макулатури на 8 % собівартість продукції зменшиться на 2205 тис. грн.; впровадження енергозберігаючого обладнання, в результаті чого зменшаться витрати на електроенергію на 212 тис. грн. Загальний ефект від реалізації всіх заходів становитиме 10067 тис. грн.

В результаті реалізації запропонованих заходів на підприємстві зросте чистий дохід від реалізації продукції на 69500 тис. грн. або на 8,9 %, прибуток від реалізації продукції збільшиться на 10067 тис. грн. або на 14,88 %, чистий прибуток зросте на 8255 тис. грн. або на 13,76 %, підвищаться показники рентабельності продукції на 0,7 % і фондівдачі на 0,09 грн./грн.

Наведені розрахунки свідчать на користь наданих пропозицій. У разі реалізації запропонованих заходів у АТ «Кохавинська паперова фабрика» збільшиться прибуток від реалізації продукції та підвищиться ефективність виробничої діяльності підприємства.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Ліпич Л. Г., Волинець І. Г. Підходи до визначення суті виробничої діяльності підприємства. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Економіка*. 2015. Т. 23. Вип. 9 (1). С. 74—79.
2. Полегенька М. А. Теоретична сутність економічної категорії «ефективність». *Агросвіт*. 2016. № 10. С. 69—74.
3. Нікітченко С. О. Науково обґрунтовані підходи до економічної ефективності виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіка: реалії часу*. 2015. № 2. С. 207—212.
4. Хринюк О. С., Гримашевич Т. І. Методичні питання оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2017. Вип. 3. С. 78—83.
5. Гречко А. В., Гречухін А. С. Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_1_35
6. Орел А. М. Стратегічні підходи щодо активізації виробничої діяльності в сільськогосподарському машинобудуванні. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2018. № 1. С. 53—58.
7. Фартушний І. Д., Пузирна К. М. Економіко-математичне моделювання виробничої діяльності підприємства легкої промисловості. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*: збірник наукових праць. 2017. № 14. С. 497—505.
8. Красноручський О. О. Підвищення ефективності системи управління сільськогосподарським підприємством. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Серія : Економічні науки*. 2014. № 4. С. 24—30.

9. Буреннікова Н. В., Ярмоленко В. О., Буренніков Ю. Ю., Шуберанський В. Е. Теоретичні засади результативності діяльності промислових підприємств з урахуванням потенціалу: сутність, значення, показники, підходи до управління. *Бізнес Інформ*. 2023. № 2. С. 174—182.

10. Сахацький М. П., Казанджі А. В. Теоретико–методичні засади оцінки результативності управління виробничо–господарською діяльністю підприємства. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2017. Вип. 1. С. 135—141.

11. Харченко Ю. А. Автоматизація процесів управління виробничою діяльністю машинобудівного підприємства. *Економіка і регіон*. 2016. № 1. С. 52—57.

12. Гречко А. В., Балагир Б. В. Дослідження шляхів підвищення ефективності управління виробничою діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_2_16

13. Хоменко Л. М. Бюджетне управління виробничою діяльністю підприємств технічного вуглецю. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2015. № 3(1). С. 161—166.

14. Бібен О. І. Підвищення рівня інноваційного розвитку аграрного виробництва. *Ефективна економіка*. 2014. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3677>

15. Скриньковський Р. М. Система діагностики виробничої діяльності підприємства з урахуванням науково-технічного та інноваційного розвитку. *Економіка та держава*. 2015. № 5. С. 51—53.

16. Петрович Й. М., Савоніна Н. С. Інноваційне наповнення організації виробничої діяльності промислових підприємств. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. 2018. № 897. Вип. 2. С. 39—48.

17. Сас Л. С. Показники ефективності процесу технологічного оновлення виробництва сільськогосподарських підприємств як складова частина їх інноваційного розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 17(2). С. 70—73.

18. Фоміченко І. П., Баштовий В. П., Кожурін Д. О., Пахомова О. В. Сучасні аспекти та методи управління інноваційною діяльністю на вітчизняних підприємствах. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. № 1(67). С. 103—109.
19. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Кравчук Н. М. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 64—69.
20. Коленда Н. В. Поняття виробничої стратегії підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 15. С. 221—224.
21. Овчиннікова В. О., Тарасенко А. О. Ключові аспекти виробничого менеджменту. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 241—245.
22. Рибак М. І. Види виробничих стратегій підприємств. *Економіка та держава*. 2014. №6. С. 114—119.
23. Мироненко Є. В., Бившева Л. О., Кондратенко О. О., Шулін Р. В. Формування виробничої стратегії в системі управління промислових підприємств. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 3 (65). С. 131—136.
24. Падерін І. Д., Горященко Ю. Г., Новак Є. Е. Стратегічне управління на підприємствах малого та середнього бізнесу. *Економічний вісник Донбасу*. 2017. № 2 (48). С. 163—167.
25. Корж М. В., Белікова О. Ю., Фоміченко І. П., Баркова С. О. Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком промислових підприємств. *Економічний вісник Донбасу*. 2021. № 3 (65). С. 184—190.
26. Мізюк С. Г., Рак А. В. Напрями управління ефективністю діяльності підприємств малого бізнесу транспортної галузі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 23, Ч. 2. С. 23—29.
27. Лизунова О. М., Пуханов О. О. Забезпечення ефективності діяльності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 12(1). С. 187—190.

28. Ashcheulova O. M., Fomichova L. Ya., Mamaikin O. R., Pochepov V. M., Lapko V.V. Organization of production activities of a regional coal-mining complex. *Фізико-технічні проблеми гірничого виробництва: Зб. наук. пр.* 2021. Вип. 23. С. 229—246.

29. Лозиченко О. М. Формування та використання системи інформаційного забезпечення управління діяльністю на промислових підприємствах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2018. Вип. 22(2). С. 81—86.

30. Островська Г. Й. Впровадження технологій передового цифрового виробництва в рамках концепції сталого розвитку: проблеми та перспективи. *Економічний вісник Донбасу.* 2022. № 1(67). С. 59—68.

31. АТ «Кохавинська паперова фабрика». URL: <https://www.kpf.ua/>

32. Україна імпортує відходи з інших країн на мільярди. Чому так та як у нас працює бізнес з переробки сміття? URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/06/18/675131>